

ZICHT OP ONDERWIJSKwalITEIT 2020-2021

Verantwoording van de
basiskwaliteit en ambitiecultuur

periode 2019-2023

19-06-2021

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Het nieuwe inspectiekader	4
3. Vooraf	6
4. ONDERWIJSLEERPROCES	9
4.1. OP1	9
4.2. OP2	13
3.3. OP3.....	19
4.4. OP4	23
4.5. OP6	28
4.6. OP8	31
5. SCHOOLKLIMAAT	35
5.1. SK1	35
5.2. SK2	39
6. ONDERWIJSRESULTATEN	41
6.1. OR1	41
6.2. OR2	43
6.3. OR3	45
7. KWALITEITZORG EN AMBITIE	47
7.1. KA1.....	47
7.2. KA2.....	50
7.3. KA3.....	53
8. FINANCIËEL BEHEER	55
8.1. FB1.....	55
8.2. FB2.....	56
8.3. FB3.....	57
9. Lijst met afkortingen	58

1. Voorwoord

In dit document leggen we verantwoording af over alle geldende indicatoren van de inspectie. Daarmee laat De Eshoek haar eigen evaluatie en beoordeling zien:

- Wat gaat goed?
- Wat kan beter?
- Wat is in ontwikkeling?
- Wat willen we graag anders?

Jaarlijks wordt dit plan herschreven, zodat telkens wordt aangegeven of De Eshoek nog steeds op het goede kwaliteitsspoor zit, welke nieuwe ambities er zijn toegevoegd en welke groei wordt doorgemaakt. Na de planperiode (2019-2023) wordt dit plan afgesloten. Een nieuwe fase (2023-2027) kent een nieuwe verantwoording.

2. Het nieuwe inspectiekader

‘Wat gaat er goed? Wat kan er beter? En soms, wanneer de basiskwaliteit in het geding is, wat moet beter?’ Misschien is dat wel de kortste samenvatting van de manier waarop de inspectie toezicht op het onderwijs gaat houden.

De kern van het vernieuwde toezicht gaat om 4 pijlers:

1. Waarborg: basiskwaliteit

Onveranderd is dat de inspectie de basiskwaliteit van onderwijs in Nederland blijft waarborgen.

2. Stimuleren tot beter

De inspectie wil actief bijdragen aan een verbetercultuur binnen besturen en scholen, en hen stimuleren de onderwijskwaliteit op een hoger plan te brengen.

3. Eenduidig toezicht en op maat

In het toezicht sluit de inspectie zoveel mogelijk aan op de eigen ambities van bestuur en school. Het schoolplan vervult daarin een spilfunctie.

4. Aansluiten bij verantwoordelijkheid bestuur

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de continuïteit van het onderwijs. Daarom komen bestuur en scholen in het vernieuwde toezicht samen in beeld.

Het vierjaarlijks onderzoek wordt op twee niveaus uitgevoerd, te weten op het niveau van het bestuur: de kwaliteitszorg en het financieel beheer én op het niveau van de scholen: verificatieonderzoek/schoolbezoek (incl. lesobservaties), kwaliteitsonderzoek bij risicoscholen, en op verzoek van het bestuur of school een onderzoek naar goede scholen.

Het stimulerende element is vooral interessant. De inspectie signaleert namelijk dat de basiskwaliteit in veel gevallen wel in orde is, maar dat het (veel) beter kan. Met dit document willen we onze verbeteringen weergeven en aantonen dat (naam school) doorgroeit naar ‘voldoende’/‘goed’ (verwijderen wat niet van toepassing is). Gelijk aan de kinderen, willen wij ons ook hoge doelen stellen. Het is een kans dat de inspectie met ons in gesprek wil en inzicht wil geven in verbeterkansen en de benodigde ‘verbetercultuur’.

De volgende vragen staan daarbij centraal:

1. Onderwijsleerproces

Is er voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en wordt er gestuurd op verbetering van de onderwijskwaliteit?

2. Schoolklimaat

Is er een veilige omgeving en een pedagogisch-didactisch klimaat aanwezig?

3. Onderwijsresultaten

Zijn de onderwijsresultaten op orde? Wordt er actief gecommuniceerd over de eigen prestaties en ontwikkelingen van het bestuur en die van zijn scholen?

4. Kwaliteitszorg & ambitie

Is er een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

5. Financieel beheer

Is het financieel beheer deugdelijk?

Deze worden dan weer onderverdeeld in (17) 'standaarden'. Onderwijsleerproces wordt dan bijvoorbeeld uitgesplitst in aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen, ondersteuning, samenwerking en toetsing en afsluiting.

De inspectie zal in de tussenliggende jaren, naast de vierjaarsonderzoeken de school betrekken in bredere onderzoeken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderzoeken hoe de praktijk van het Actief Burgerschap en Sociale Integratie is, hoe in de overgang tussen primair en voortgezet onderwijs gelijke kansen bevorderd kunnen worden, of hoe passend onderwijs voor docenten en leerlingen praktisch uitwerkt.

Jaarlijks analyseert de inspectie De Eshoek op basis van gegevens die al beschikbaar zijn en eventuele signalen van bijvoorbeeld leerkrachten, ouders of leerlingen. De inspectie kijkt onder meer naar de leerresultaten en de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook bekijken ze bijvoorbeeld de ontwikkeling van leerlingenaantallen en personeelsomvang en het jaarverslag van het bestuur. Tenminste eens per jaar analyseren ze de data. Als ze geen risico's zien, dan sluiten ze de analyse af. We horen dan niets van de inspectie. Bij het vermoeden van risico's, wordt een expertanalyse uitgevoerd.

Als de basiskwaliteit niet is behaald, heeft dit prioriteit boven de ambities.

De onderdelen: Zicht op Ontwikkeling (OP2), Didactisch handelen (OP3), Veiligheid (SK1), Resultaten (OR1) en Kwaliteitszorg (KA1) hebben top prioriteit.

3. Vooraf

COVID-19

Eind december 2019 doken in de media de eerste berichten op over een mysterieus longvirus dat in Wuhan, China op een dierenmarkt van mens op dier zou zijn overgesprongen. Het ging om een coronavirus dat Covid-19 veroorzaakt, een longaandoening met een potentieel ernstig verloop en in sommige gevallen zelfs dodelijke afloop. Aanvankelijk bleef het voor velen van ons een ver-van-ons-bed-show. Zelfs toen bekend werd dat binnen Europa de eerste gevallen waren geconstateerd, domineerde het coronavirus de nieuwsberichten nog niet. Het werd pas grimmiger toen duidelijk werd dat het virus in Italië dood en verderf zaaide. De corona-epidemie was inmiddels uitgegroeid tot een pandemie. Toen eind februari het eerste geval binnen Nederland werd geconstateerd, liep het snel uit de hand en stond Nederland ineens voor de heftigste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Een crisis die niet alleen grote gevolgen had voor de gezondheidszorg en de economie, maar ook voor het onderwijs in Nederland. In een ultieme poging het besmettelijke virus in te dammen, zat Nederland massaal thuis. Minister-president Mark Rutte kondigde op zondag 15 maart 2020 aan dat alle scholen in Nederland met onmiddellijke ingang geen leerlingen meer mochten ontvangen en in ieder geval drie weken hun deuren gesloten moesten houden.

Intelligente lockdown

Die drie weken werden er uiteindelijk acht. Het duurde uiteindelijk tot 11 mei 2020 voordat de scholen hun deuren weer voorzichtig mochten openen en de helft van de tijd weer de helft van de leerlingen mochten ontvangen. Pas op 1 juni 2020 mocht De Eshoek alle leerlingen weer vijf dagen per week ontvangen. Het was een roerige periode met veel veranderingen en de nodige impact op de levens van alle inwoners van Nederland. Kinderen en vaak ook ouders kwamen thuis te zitten, en de structuur van werk, school, sport en sociale activiteiten viel weg. Dat was voor iedereen omschakelen.

Onderwijs dat dagelijks werd verzorgd in een klas, moest plotseling op afstand worden gerealiseerd en bovendien lag bij scholen de verantwoordelijkheid om kinderen op te vangen van ouders in de cruciale beroepen (ouders die wel aan het werk moesten en dat niet vanuit huis konden doen).

De periode van afstandsonderwijs kan in drie opeenvolgende fases worden ingedeeld:

- De eerste fase is de startfase van 16 maart 2020 tot en met 3 april 2020. Dit is de fase waarin De Eshoek zo snel mogelijk op de beslissing van het kabinet moest inspelen en de kinderen in een kort tijdsbestek thuis aan het werk moest zien te krijgen. Leerlingen die 1 op 1 korte begeleiding nodig waren vanwege extra hulp op een bepaald vakgebied of om überhaupt het werk te kunnen maken omdat er thuis geen hulp was of omdat ze de concentratie niet op konden brengen, werden in beeld gebracht. Gezinnen herkennen waar extra zorg (extra contactmomenten) van belang waren, werd belangrijk. Ook het verzorgen van de noodopvang hoorde hierbij. De focus lag op herhaling; het verwerken van aangeboden oefenstof, waarbij kinderen instructie al hadden gehad.
- De tweede fase van het afstandsonderwijs beslaat de periode van 6 april 2020 tot en met 8 mei 2020. Dit is de periode waarin De Eshoek de eerste fase heeft kunnen evalueren en op basis daarvan aanpassingen heeft kunnen maken in het aangeboden programma. De Eshoek heeft bepaald om in deze periode niet meer uitsluitend herhalingsstof aan te bieden, maar ook weer nieuwe instructies te geven. De focus lag op een deel van het reguliere lesprogramma. Er zijn keuzes gemaakt. Verwerking van rekenen en spelling vond plaats via Gynzy (dus digitaal), terwijl de kinderen gewend zijn de verwerking in een schrift te maken. Alleen de leerstof die digitaal door de leerlingen verwerkt werd, kon gevolgd worden op product. Op het leerproces kon de leerkracht de leerlingen niet volgen. ICT en de daarbij benodigde vaardigheden werden voor zowel leerkrachten als leerlingen (en hun ouders) in

deze periode steeds belangrijker. Er ontstonden meer contacten. Leerkrachten ontmoetten de leerlingen via Meet. Er ontstond een vast lesprogramma met vaste Meet tijden.

- De derde en laatste fase van het afstandsonderwijs binnen het primair onderwijs beslaat de periode van 11 mei 2020 tot en met 29 mei 2020. In deze weken mochten scholen hun deuren weer voorzichtig openen en mochten de scholen 50% van de tijd door 50% van de leerlingen worden bezocht. In deze periode werden fysieke lessen afgewisseld met afstandsonderwijs in verschillen vormen. De focus lag op grotendeels instructies verzorgen, zodat de kinderen hier op de dag van thuiswerken zelfstandig mee aan de slag konden.

Vanaf 1 juni 2020 mochten de scholen weer volledig openen en konden tot aan de zomervakantie alle leerlingen weer fulltime onderwijs volgen. Het was voor alle betrokkenen een roerige periode. Kinderen moesten eraan wennen dat ze hun vriendjes en vriendinnetjes niet meer dagelijks zagen en er geen leerkracht fysiek aanwezig was om ondersteuning te bieden. Voor de veelal thuiswerkende ouders was het een flinke uitdaging hun eigen werkzaamheden te combineren met de taken en opdrachten die de kinderen vanuit school kregen. Leerkrachten moesten op hun beurt enorm schakelen en een beroep doen op vaardigheden (onder meer op het vlak van ICT) die binnen de klassieke situatie in een klaslokaal veel minder of in ieder geval op een andere manier worden ingezet. Sommige kinderen en ouders vonden het verschrikkelijk zo lang thuis te zitten en stonden te popelen weer naar de klas te gaan. Andere leerlingen leken door het afstandsonderwijs juist op te bloeien. De ervaringen met het thuisonderwijs lopen enorm uiteen. Leerlingen, ouders en ook leerkrachten, allemaal brengen ze hun eigen ervaringen mee en daarmee ook verschillende meningen.

De periode direct na de zomervakantie van 2020 is op De Eshoek gebruikt om te reflecteren op de afgelopen periode en lessen te trekken uit de situatie waar we in het onderwijs tegen wil en dank voor kwamen te staan. We hebben het schooljaar gelukkig op een 'normale' manier kunnen afsluiten. Het is en blijft nog steeds omgaan met vele aanpassingen en maatregelen, zoals vele malen per dag handen wassen, een andere ingang gebruiken, nagaan of je alleen verkouden bent of ook corona gerelateerde klachten hebt, het dragen van mondkapjes door leerkrachten, leerkrachten die les geven vanachter de toonbank, looprondes worden vermeden en de kleuter die afscheid moet nemen van de ouder achter het hek.

Harde lockdown

Aan de start van het schooljaar 2020-2021 werd De Eshoek geconfronteerd het werken met onvolledige groepen. Het verzuim van leerlingen werd groot. Regelmatig zaten kinderen thuis vanwege corona gerelateerde klachten, werd naast fysiek onderwijs afstandsonderwijs gegeven voor de thuiszitter en moesten enkele leerkrachten en kinderen in quarantaine vanwege een positieve besmetting of besmetting in de gezinssituatie. In oktober 2020 tekende zich opnieuw een situatie af waarin het aantal besmettingen landelijk weer toenam en steeds meer landen om ons heen versoepelingen van maatregelen om verspreiding van het virus tegen te gaan, weer terugdraaiden. 16 december 2020 was het moment dat landelijk alle basisscholen in Nederland opnieuw hun deuren moesten sluiten en er wederom overgeschakeld werd op afstandsonderwijs. Omdat de balans van de vorige intelligente lockdown zorgvuldig is opgemaakt, kon De Eshoek nu snel schakelen. We hervatten het lesprogramma en de instructies van nieuwe lesstof met ingang van 4 januari 2021, direct na de kerstvakantie.

De digitale lesdag begon met een vast moment in de ochtend, bijvoorbeeld met het openen van de dag middels een digitaal kringgesprek, daarna volgde een instructie voor een bepaald vakgebied (bijvoorbeeld spelling en/of rekenen) en misschien al een uitleg als voorbereiding op het tweede instructiemoment (bijvoorbeeld: lees van natuur alvast hoofdstuk 3). Later op de dag volgde een gezamenlijke opdracht in spelvorm (Energizer) en een tweede instructie voor een bepaald vakgebied (bijvoorbeeld geschiedenis en/of natuur). Ook werden gemaakte opdrachten in het tweede blok besproken. De dag eindigde met een terugblik, feedback op het gemaakte werk, een evaluatie

waarmee de leerkracht checkte of doelen zijn behaald en een vooruitblik op de dag van morgen. De hierboven gezamenlijke momenten werden afgewisseld met tijd om zelfstandig aan het werk te gaan. Tussendoor werden korte momenten ingericht waarbij de kinderen via Meet vragen aan de leerkracht konden stellen. Met deze dagindeling werd de structuur van de dag voor de kinderen aangebracht. Hoe goed we het onderwijs gezamenlijk ook aanpakken er zullen altijd leerlingen tussen zitten die hierdoor een ongewenste vertraging in ontwikkeling oplopen, maar ook leerkrachten die het moeilijk hebben tijdens deze tweede lockdown worden hard getroffen.

De crisis heeft ook veroorzaakt dat de ontwikkelingen, plannen en ambities, zoals het team van De Eshoek zich had voorgesteld in dit plan, enigszins vertraging hebben opgelopen. De Eshoek bevond zich tijdens de intelligente lockdown plots in een situatie die voor iedereen nieuw was. Er was weinig voorbereidingstijd en het was voor alle betrokken partijen een enorme omschakeling. Tijdens de tweede harde lockdown was onderwijs verzorgen, contact met de leerling en de groep onderhouden de hoogste prioriteit.

Het ministerie heeft miljarden beschikbaar gesteld met de subsidiestromen Onderwijsachterstanden en Onderwijsongelijkheid, Extra hulp in de klas én het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), om voor de leerlingen, die dat nodig hebben, het mogelijk te maken meer en effectievere (onderwijs)tijd te laten krijgen. Om de impact die de coronacrisis tot nu toe op hun ontwikkeling had, te herstellen en hen weer een goede uitgangspositie te geven. Hierbij staan het werk dat in de klas plaatsvindt centraal. De Eshoek heeft de volgende stappen gezet:

- Het programma 'Bouw!', gericht op het voorkomen van leesproblemen, is aangeschaft.
- Het ondersteuningsprogramma Read&Write is aangeschaft voor leerlingen met een dyslexieverklaring.
- Het aantal Chromebooks is uitgebreid om optimaal tegemoetkomen aan de leerlingen die op ieder moment van de dag moeten kunnen beschikken over een Chromebook.
- Er zijn vele materialen en spellen aangeschaft voor de cognitieve begeleiding en sociaal-emotionele ondersteuning.
- Er wordt geïnvesteerd in een derde kleutergroep m.i.v. 2021-2022. Hiermee wordt de groepsgrootte naar beneden bijgesteld.
- Er wordt geïnvesteerd in activiteiten gericht op de groepsdynamiek (zilveren weken).
- In een schoolscan is uitgelegd waar de behoefte op leerling- en schoolniveau ligt. Op leerlingenniveau hebben we de leerling populatie vanuit de context in beeld (ABS schema). Dat schema hebben we met de kennis van nu, opnieuw beoordeeld. De trendanalyses n.a.v. de afgenomen Cito-toetsen zijn gemaakt en dagelijkse observaties zijn verwerkt. Met deze informatie is de school gescand.
- In een schoolscan is daarnaast uitgelegd waar De Eshoek aansluit bij de in gang gezette verbeterplannen (duurzame schoolontwikkelingen).
- Op basis van de schoolscan zijn effectieve interventies van de 'menukaart' én eigen interventies gekozen.
- De Eshoek heeft een schoolprogramma geschreven dat dient als plan van aanpak.

Nederland van het slot

Met ingang van 26 juni 2021 gaat Nederland de vrijheid weer tegemoet. Het dragen van mondkapjes blijft de enige maatregel daar waar 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is. Voor het onderwijs wordt nog een nieuw protocol verwacht.

4. ONDERWIJSLEERPROCES

4.1. OP1

Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

Basiskwaliteit

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat en dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen. Het onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Daarom is het onderwijs gericht op het bevorderen van Actief Burgerschap en Sociale Integratie, en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daartussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. De school legt de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze?

Te denken valt aan:

- Toekomstgericht aanbod
- Aanbod gericht op het leren van leerstrategieën
- Een aantrekkelijke, uitdagende leeromgeving

Toelichting wettelijke eisen

De school formuleert de doelen van het onderwijs in het schoolplan (art. 12, tweede lid, WPO). De wet geeft aan dat de inhouden van het onderwijs zich richten op de emotionele en verstandelijke ontwikkeling, op het ontwikkelen van creativiteit, en op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden (art. 8, tweede, en artikel 9, eerste en tweede lid, WPO). De vakgebieden en inhouden zijn vastgelegd in kerndoelen en referentieniveaus (art 9, eerste, tweede, negende en elfde lid, WPO), en omvatten ook de brede ontwikkeling en inhoud die in relatie staan tot het opgroeien in een pluriforme samenleving, het bevorderen van Actief Burgerschap en Sociale Integratie en het kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten (art. 8, derde lid, WPO).

De inhouden van het onderwijsaanbod dienen te zijn afgestemd op verschillende leerbehoeften van leerlingen en worden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen verdeeld (art. 8, eerste lid, WPO). Dat houdt ook in dat het onderwijs dusdanig wordt ingericht dat er structureel en herkenbaar aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden op alle gebieden waaronder rekenen en in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal (art. 8, elfde lid, WPO). De school bereidt de leerlingen voor op de start van het vervolgonderwijs (art. 2 WPO). Uit de eis van een ononderbroken voortgang in de ontwikkeling van leerlingen volgt dat de school de inhouden aan dient te bieden in een logische fasering/opbouw, opklimmend in niveaus op een wijze die past bij de leeftijd. Het schoolplan dient de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud te bevatten (art. 12, tweede lid, onder a, WPO). Daaronder vallen de doelen van het onderwijs en de opbouw van het aanbod.

In ontwikkeling PLAN en DO

1. Een groepsleerkracht heeft zich aangesloten bij de Werkgroep Specialisten.
De groepsleerkracht volgt de cursus Lees- en Taalspecialist van de Onderwijsdesk, in het schooljaar 2019-2020 en ontwikkelt zich tot Taal- en leesspecialist in De Eshoek.
De groepsleerkracht is beoogd kandidaat L11.
De specialist geeft een belangrijke impuls aan het leesonderwijs en draagt bij aan betere resultaten.
De leesspecialist brengt relevante kennis de school in, coacht en enthousiasmeert collega's en zorgt ervoor dat het leesonderwijs hoog op de agenda komt én blijft.

- De specialist monitor, in samenwerking met het actieteam, de nieuwe taalmethode STAAL en zorgt ervoor dat de methode in alle groepen uniform gehanteerd wordt. Aandacht ligt daarbij op spellingsaanpak, woordenschat en afname dictee.
- De specialist realiseert een richtlijn t.b.v. de taal- en leesaanpak, waarin de vaardigheden om effectief taal- en leesonderwijs te coördineren en te borgen (in afstemming met de Werkgroep Specialisten) vermeld staan.
2. Een groepsleerkracht heeft zich aangesloten bij de Werkgroep Specialisten.
De groepsleerkracht volgt de cursus Rekenspecialist van de Onderwijsdesk, in het schooljaar 2019-2020 en ontwikkelt zich tot Rekenspecialist in De Eshoek.
De groepsleerkracht is beoogd kandidaat L11.
De Eshoek wil realiseren dat de specialist de kenmerken van goed rekenonderwijs kent en herkent, een analyse kan maken van het rekenonderwijs op onze school en hierop beleid kan baseren, de kennis bezit van de rekenleerlijnen van groep 1 t/m 8 en de daarbij horende oplossingsstrategieën aan kan bieden, arrangementen kan opstellen voor de basisgroep, de intensieve groep en de verdiepte groep (Planb2), een diagnostisch gesprek kan voeren om inzicht te krijgen in de rekenontwikkeling van een leerling en op basis hiervan adviezen geeft aan collega's en eventueel ouders. Het rekenbeleid en werkwijze staat beschreven in een protocol/richtlijn voor onze school.
  3. Richtlijn Methode > Leerkrachten blijven vakspecifieke aanpassingen invullen.

Zelfreflectie CHECK en ACT

Op De Eshoek werken we met veel verschillende methodes, gebaseerd op de kerndoelen. Methodes worden als leidraad gebruikt voor het onderwijs, en niet als doel. Soms worden lessen samengevoegd, soms laten leerkrachten lessen vervallen en regelmatig worden er eigen toevoegingen ontwikkeld. In de richtlijn Methodes worden deze aanpassingen beschreven voor de groepen 3 t/m 8. Voor de groepen 1 en 2 wordt de methode Onderbouwd gehanteerd. Deze op thema ontwikkelende methode, met ruimte voor eigen inbreng, volgt de ontwikkeling van de leerlingen op individueel niveau. De Eshoek is zeer tevreden met deze manier van werken. Met trots kunnen we vermelden dat de specialist Onderbouwd (L11) van De Eshoek ook andere scholen van de St. PrimAH ondersteunt bij het implementeren en onderhouden van Onderbouwd. Binnen vele methodes van de groepen 1 t/m 8 wordt aandacht besteed aan Actief Burgerschap en Sociale Integratie. Maar ook buiten de methodes om geven de leerkrachten aandacht aan actualiteiten die met Actief Burgerschap en Sociale Integratie te maken hebben.

Een werkgroep heeft zich georiënteerd op het vervangen van de methode Engels. De werkgroep heeft de volgende stappen doorlopen in 2020-2021:

- Bepalen van een schoolbrede methode of alleen bovenbouw. Iom de collega's van de middenbouw is de opdracht aan de bovenbouw gegeven om op zoek te gaan naar een methode voor de groepen 7 en 8.
- Bekijken van bestaande methodes met daarbij het jaar van uitgave.
- Specialist Engels geraadpleegd voor advies over wanneer te beginnen. Uit de literatuur blijkt dat het niet meer effect heeft op de beheersing van het Engels als dit al vanaf de kleuters aangeboden wordt.
- Zichtzendingen aangevraagd

Na bekijken van het materiaal en overleg met specialist Engels bleven 2 methodes over. Hieruit zijn proeflessen gegeven. Terugkoppeling ook naar de middenbouw omdat beide methodes wel minimaal in groep 5 moeten starten. De keuze is gevallen op 'Join In' omdat deze methode een herkenbare structuur van de lessen voor zowel leerkracht als leerling biedt, beschikt over duidelijke digibord software, veel spellen/spelenderwijs leren in zich heeft, minder zakelijk is en verschillende niveaus van verwerking biedt. In het schooljaar 2021-2022 wordt gestart met deze methode voor de groepen 5 t/m 8.

Techniekonderwijs is bij de kleuters zichtbaar in de bouwhoek en in de verschillende hoeken passend bij het thema waarin diverse constructie- en technische materialen worden gebruikt. In de middenbouw mag er op vrije momenten met Lego of K'nex gespeeld worden. De bovenbouw kijkt naar programma's als 'Nieuws uit de natuur' of SchoolTV Weekjournaal', er worden uitstapjes gemaakt en biedt Levelwerk en Levelspel volop techniek(onderwijs). Het team van PIT verzorgt een aanbod van gastlessen, workshops en leskisten, met als doel een breed aanbod realiseren voor de leerlingen, gericht op robotica, programmeren, ICT-onderwijs en techniek. Ook is er een cursusaanbod voor leerkrachten. Zie de website PITindeklas. Daarnaast heeft de methode Naut een volwaardige plaats in ons lesaanbod gekregen sinds 2019-2020. Deze methode Naut is gekozen omdat de methode een beroep

doet op de 21ste -eeuwse vaardigheden, zoals samenwerken, creativiteit en communiceren, probleemoplossend vermogen en zelfstandig en kritisch denken.

In het schooljaar 2021-2022 wordt gestart met twee nieuwe methoden voor de zaakvakken Geschiedenis en Aardrijkskunde. De keuze is gevallen door de Werkgroep Methoden op de methode Brandaan (Geschiedenis) en Meander (Aardrijkskunde). Met deze methoden maken we het zaakvakonderwijs betekenisvol. De Eshoek beschikt nu over een integrale leerlijn voor aardrijkskunde, geschiedenis en natuur en techniek. De kinderen leren over de wereld en ze maken kennis met de belangrijke 21e eeuwse vaardigheden.

Het schooljaar 2019-2020 is er gestart met de methode Staal. Staal werkt met de bewezen, preventieve spellingaanpak van José Schraven (Lijn 3). Het vaste ritme, goed voordoen, elke les herhalen en dagelijkse dictees moeten gaan zorgen voor optimale spellingresultaten. Staal is ook de eerste methode die spelling en grammatica met elkaar combineert. Het taalgedeelte van Staal geeft de mogelijkheid thematisch te werken en geeft veel aandacht aan het taaldomein Luisteren, Spreken en Schrijven. Kinderen maken en presenteren hun eigen publicatie. Dit past heel goed bij onze visie van het vergroten van eigenaarschap en betrokkenheid van kinderen bij hun eigen leren.

In het schooljaar 2019-2020 heeft een van de leerkrachten de opleiding CELT-P bij de British School in Den Haag gevolgd. De opleiding Certificate of English Language Teaching- Primary, is een Cambridge opleiding die als doel heeft het verbeteren en professionaliseren van het geven van Engels aan basisschoolleerlingen.

De cursus heeft een studiebelasting van 120 uur in blended learning: online lessen, praktijkgerichte tasks en fysieke bijeenkomsten in Den Haag. De cursus biedt vooral veel theorie over het spreken, luisteren, lezen en schrijven in de Engelse onderwijspraktijk. De cursus wordt afgesloten met een Summative Assessment en een TKT-YL (Teacher Knowledge Test Young Learners). Door de Coronacrisis is de cursus verlengd en vond de TKT uiteindelijk in oktober 2020 plaats. De leerkracht heeft de opleiding positief afgesloten en het diploma op zak.

Een actieteam heeft het voltallige team van De Eshoek voorbereid op het afscheid nemen van de methode begrijpend lezen. Met een andere aanpak gaan we dit schooljaar realiseren dat we een beter tekstbegrip bij de leerlingen bereiken en tegelijk proberen de leesmotivatie te verhogen. De lessen begrijpend lezen worden gezamenlijk voorbereid en gedeeld tijdens de bouwvergaderingen. Tijdens elk bouwoverleg staat er 1 les op de agenda. Ons hele team is zich bewust van een goede planning. Door op de juiste manier de methode te gebruiken, dus niet als doel maar als middel, wordt alle leerstof binnen het schooljaar aangeboden. De taal/leesspecialist, IB-er en een groepsleerkracht hebben zich in het schooljaar 2020-2021 bijgeschoold over het thema Close Reading. Close Reading is in feite studerend lezen met als doel kennisverwerving uit (zakelijke) teksten. Door steeds te komen met nieuwe varianten wordt de aandacht en discussie over het vak begrijpend lezen levendig gehouden. Met de aanbevelingen van de taal/leesspecialist is de keuze gemaakt om de methode Estafette, die technisch, begrijpend én studerend lezen in samenhang aanbiedt, voor groep 4 t/m 8 aan te schaffen vanuit het investeringsprogramma NPO (Subsidie Nationaal Programma Onderwijs).

De weekroosters ondersteunen de planning. In de jaarplanning wordt de hoeveelheid tijd per vakgebied aangegeven. De Eshoek biedt twee lessen per week bewegingsonderwijs aan, onder leiding van een vakleerkracht. De werkdrukmiddelen zijn hiervoor ingezet. De leerlingen ontvangen minimaal 7520 uur onderwijstijd in de hele basisschoolperiode.

Eén collega heeft de cursus taal/leesspecialist positief afgerond en één collega heeft de cursus rekenspecialist positief afgerond in het schooljaar 2019-2020. Beiden hebben zich aangesloten bij de Werkgroep Specialisten. De specialisten hebben naast hun functie als groepsleerkracht verschillende taken die bij hun rol van specialist horen. Leerkrachten kunnen een beroep doen op een specialist bij een vraag of probleem. Er volgt dan een intern overleg over welke stappen er genomen zouden kunnen/moeten worden. Zo kan de gedragspecialist een observatie in de groep doen bij onbegrepen gedrag van een leerling (of een groep leerlingen) of kan de rekenspecialist een rekenonderzoek uitvoeren als onduidelijk is wat de reden is van de fouten die de leerling maakt. Specialisten werken samen als de problematiek met meerdere specialisaties te maken heeft. Zo gaan de hoogbegaafdheidsspecialist en de gedragspecialist met elkaar in gesprek over bijvoorbeeld een (hoog)begaafde leerling die minder gemotiveerd gedrag laat zien.

De rekenspecialist is gestart met het ontwikkelen van een visie op rekenonderwijs. Er zijn verschillende vragen gesteld en stellingen voorgelegd aan het team, zoals wat verstaat onze school onder goed rekenonderwijs en hoe willen we lesgeven, welke leerkrachtvaardigheden vinden we belangrijk en hoe kijken we naar de rol van ICT binnen ons rekenonderwijs. Met de uitkomsten formeert de rekenspecialist een visie en missie voor De Eshoek.

Daarnaast is er tijdens teamvergaderingen aandacht voor rekenspelletjes en Energizers, waarmee collega's aan de slag kunnen als tussendoortje.

De taal/leesspecialist is gestart met een presentatie van het 'Opbrengstgericht werken Vlot en vloeiend lezen'. In een teamoverleg is het team geïnformeerd over het belang van het hebben van een methode na de Veilig Lerende Lezen versie in groep 3 en bestaat er een noodzaak doorgaande leerlijn voor technisch lezen.

De gedragspecialist heeft onderzocht of de resultaten Viseon verwerkt kunnen worden in een groepsplan gedrag en een plaats binnen het administratiesysteem Planb2 kan krijgen. Er wordt op dit op drie preventieniveaus beschreven op welke wijze er aandacht wordt geschonken aan sociaal emotioneel leren en gedragsproblematiek. Hetzelfde onderzoek vindt ook plaats in de onderbouw waar een registratie sociaal-emotioneel in de vorm van een screening in Onderbouwd een plaats heeft.

Elke klas beschikt over een aantal chromebooks (1 op 5 leerlingen). De apparaten worden na lestijd bewaard en opgeladen een zgn. kluis. Zowel leerkrachten als leerlingen werken in de online COOL (Cloudwise Online Onderwijs Platform) omgeving. Een platform waar eenieder het werk gemakkelijk kan vinden en tegels herkenbaar zijn naar programma's of educatief materiaal. Met het investeringsprogramma NPO (Subsidie Nationaal Programma Onderwijs) worden een tiental 'extra' chromebooks aangeschaft.

Met ingang van het schooljaar 2020/2021 kijkt de inspectie op een nieuwe manier of de leerlingen genoeg geleerd hebben. Dit doen ze door te kijken welke referentieniveaus de leerlingen beheersen voor lezen, taal en rekenen. Daarbij gebruiken ze een nieuwe maat om rekening te houden met de leerlingenpopulatie van de school: de schoolweging. Deze schoolweging, die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent, kijkt naar meer kenmerken dan het tot nu toe gebruikte leerlinggewicht. Zo kunnen ze goed rekening houden met de verschillen tussen leerlingenpopulaties. Het team van De Eshoek is door het Management Team (MT) geïnformeerd over deze schoolweging en referentieniveaus. In ons ABS systeem staan alle kindkenmerken bij de leerlingen genoteerd met het opleidingsniveau van de ouder.

A staat voor lln. die het regulier onderwijs kunnen doorlopen en de standaard differentiatie aangereikt krijgen.

B staat voor lln. met een orthobeeld, die meer dan de standaard differentie aangereikt moeten krijgen en structureel afhankelijk zijn van de aansturing van de leerkracht.

S staat voor lln. die specialistische ondersteuning nodig hebben, waar complexe orthobeelden aanwezig zijn met een handelingsplan en externe hulpverleners.

Ambities

Realiseren van een Werkgroep Specialisten die met al zijn specialismen planmatig werkt aan betere processen en resultaten binnen de hele school.

Bewijslast PrimAH

1. Kerndoelen

Bewijslast School specifiek

1. Richtlijn Kerndoelen
2. Richtlijn Jaarplanning (incl. onderwijstijd en lesrooster)
3. Schoolgids
4. a. Weekroosters groepen
b. Format weekroosters
5. a. Methode Onderbouwd
b. Richtlijn Onderbouwd
6. Actief Burgerschap en Sociale Integratie
7. Functieomschrijving Werkgroep Specialisten (Concept)
8. Sociale Kaart Werkgroep Specialisten (Concept)

4.2. OP2

Zicht op ontwikkeling

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit

De school verzamelt vanaf binnenkomst met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde gebeurt dit met betrouwbare en valide toetsen die tevens een indicatie geven van de bereikte referentieniveaus. Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze vergelijking maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Systematisch volgen van leerlingen op meerdere (ontwikkelings)gebieden
- Systematisch volgen van de ontwikkeling van jonge kinderen

Toelichting wettelijke eisen

De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen, mede met behulp van het leerling- en onderwijsvolgsysteem, in het schoolplan beschreven (art. 12, vierde lid, onder a, WPO). De wet vraagt dat de vorderingen van de leerlingen in kennis en vaardigheden door middel van een leerling- en onderwijsvolgsysteem worden gevolgd, en dat dit bij taal en rekenen/wiskunde gebeurt met genormeerde toetsen (art. 8, eerste en zesde en achtste lid, WPO). Dit waarborgt dat de school daadwerkelijk de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen voor ogen kan hebben in het onderwijs en ook dat het onderwijs aansluit bij de verschillende leerbehoeften van leerlingen, bijvoorbeeld als uit de vorderingen blijkt dat de ontwikkeling stagneert. Bij deze laatste groep leerlingen zoekt de school naar mogelijke verklaringen voor de stagnatie, zodat het onderwijs daarop kan worden aangepast (art. 8, eerste, vierde en elfde lid, WPO).

In ontwikkeling PLAN en DO

1. Richtlijn leerlingenbespreking > IB-netwerk (Stichtingsbreed). Er is in het IB-netwerk bovenschools afgesproken om een soort van methode, stappenplan te realiseren voor de leerlingbespreking. Effectieve leerlingbespreking is daarbij genoemd. Het doel van een effectieve leerlingbespreking is het vaststellen wat de leerling in deze groep, op deze school nodig heeft en afspraken over welke acties gedaan moeten worden om aan deze onderwijsbehoefte tegemoet te komen. De collega's leren daarbij oplossingsgerichte vragen te stellen: Wat werkt bij deze leerling? Wanneer gaat het goed? Wat heeft hij/zij nodig om tot verbetering te kunnen komen? Planb² wordt daarbij gehanteerd.
2. Richtlijn doorgaande lijn Onderbouwd – Groep 3. Deze ambitie wordt dit schooljaar uitgevoerd en daarbij is het wenselijk de gemaakte plannen en afspraken vast te leggen in een richtlijn. De richtlijn bestaat uit een theoretisch gedeelte, waarin het onderzoek wordt beschreven; de theorie die nodig is om het praktijkprobleem op te lossen. Daarna wordt omschreven hoe de praktijk op De Eshoek eruit ziet.
3. Behoeft peilen - Richtlijn NT2. In het inspectierapport 2018/2019, heeft De Eshoek de volgende feedback ontvangen: *De school verleent passende ondersteuning aan leerlingen met verschillende zorgbehoeften. Een aandachtspunt hierbij is om het onderwijsaanbod en de didactische aanpak voor anderstalige kinderen, die nog relatief kort in Nederland zijn, meer af te stemmen op wat zij nodig hebben en voor hen ook aangepaste doelen te stellen.* Leerkrachten die onderwijs geven aan anderstalige leerlingen in hun klas ervaren het aanbod vaak als versnipperd. Collega's worden als het ware geconfronteerd met een nieuwkomer in hun groep. De Eshoek heeft voor deze leerkrachten ondersteuning nodig en hulp om gefundeerde keuzes te maken voor een passend NT2-aanbod. We willen in samenwerking met andere

PrimAH scholen bespreken of de behoefte aan NT2 leerkrachten groeit en welke behoefte aan (bij)scholing er bestaat. Bovenschools kan op dit moment altijd een beroep op Cedin (onderwijsinstelling) worden gedaan, voor directe hulp en ondersteuning.

4. Ofrissen en onderhouden gebruik Planb². Planb² is het onderwijsplansysteem dat gehanteerd wordt op alle PrimAH scholen. Planb² brengt schoolbeleid, doelen, kindkenmerken en data op een overzichtelijke manier samen op drie niveaus: school, groep en leerling. Dankzij Planb² is het eenvoudiger om zicht te houden op de groep en op onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen. Planb² is ons administratiesysteem, dat door leerkrachten, IB'er en directie ingevuld wordt. Er is een schrijfwijzer opgesteld, die door eenieder gehanteerd dient te worden. In teambijeenkomsten willen we de schrijfwijze oefenen. Daarnaast heeft het team van De Eshoek ondersteuning nodig in het SMART opstellen van een handelingsplan. Het PET ondersteunt het team in het schooljaar 2019-2020 daarbij door een workshop aan te bieden.

Zelfreflectie CHECK en ACT

We volgen de resultaten van de leerlingen van de methodegebonden toetsen in het digitale klassenboek. Evaluaties worden geregistreerd op groepsniveau en op individueel niveau in Planb². Interventies worden zo nodig ingezet. We volgen de resultaten van de leerlingen van de niet-methodegebonden toetsen in het Cito-leerlingvolgsysteem (LOVS). Twee leerkrachten, IB'er en directie analyseren de resultaten, om beter inzicht te krijgen in de groepsontwikkeling en de individuele ontwikkeling van leerlingen. Door op leerjaar- en bouwniveau te analyseren stellen we nieuwe doelen voor individuele leerkrachten, voor de bouw en voor de school (micro- en macroniveau). De uitkomsten worden beschreven in het trendanalyseverslag. In dit verslag is te lezen dat we al jaren boven de Cito-norm scoren en dat we voortdurend in gesprek zijn met elkaar over verbeterpunten.

We kijken naar de behaalde referentieniveaus voor taal en rekenen, we hebben de leerlingenpopulatie in beeld en we weten de gemiddelde schoolweging (2018-2019-2020) van het CBS (26,85 => 27). In de trendanalyse maakt De Eshoek de resultaten zichtbaar.

De uitkomsten van de Cito-E, die in september 2020 is afgenomen en de Cito-M + Cito-E, die nu respectievelijk in maart 2021 en mei 2021 zijn afgenomen, laten een lichte groei zien. De gemiddelde ontwikkelingslijn stijgt minder fors dan we gewend zijn en de groep leerlingen die I t/m III scoort neemt af in omvang. De vertraging is in mei 2021 niet verergerd, maar zeker ook niet weggewerkt. Het corona tijdperk laat hier zijn sporen na (zie verslagen Trendanalyses). Robert Marzano benoemt als het gaat over succesfactoren, dat de leerkracht het verschil maakt en de leerkracht er toe doet. Vanaf 2020 weten we dat het vooral de fysieke leerkracht is die het verschil maakt.

We toetsen om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en daarmee het onderwijs optimaal te kunnen afstemmen op de leerling. We willen weten hoe de leerlingen zich de afgelopen tijd hebben ontwikkeld. Doordat leerlingen voor de zomervakantie zo'n 8 weken onderwijs op school gemist hebben en vervolgens wederom 8 weken in de periode december 2020 – februari 2021, is deze vraag essentieel. Met elkaar weten we dat de manier waarop leerlingen in de onderwijs-op-afstand-situatie zich kunnen ontwikkelen sterk verschilt. Voor het ene kind is het thuis leren makkelijker dan voor het andere, en helaas zijn er leerlingen die door de thuissituatie niet of nauwelijks aan leren toe zijn gekomen. Echter zien we gelukkig ook leerlingen die geprofiteerd hebben van de thuisondersteuning en vooral ook kinderen die baat hebben gehad van het individuele ondersteuningsprogramma. De subsidie die mogelijk wordt gemaakt door het ministerie van OC&W grijpt De Eshoek met beide handen aan. Materialen zijn inmiddels aangeschaft om ondersteuning te bieden op taal- en leesvaardigheden, maar ook materialen die een bijdrage leveren voor een positieve groepsdynamiek, worden nu volop ingezet.

De resultaten van de ontwikkeling van kleuters wordt bijgehouden in het digitale registratiesysteem van Onderbouwd. Aan het eind van groep 2 worden de stimulerende - en belemmerende factoren en bijzonderheden wat betreft ontwikkeling taal en rekenen van de kleuter overgezet en ingevoerd in Planb². We willen daarmee bereiken dat de groepsleerkracht van groep 3 aan de start van het schooljaar de groep op de juiste manier kan inrichten en bedienen.

De verwachting is dat de implementatie van Planb² de samenhang tussen de cognitieve ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling nog beter in kaart brengt. Speciale onderzoeksverslagen of andere informatie over leerlingen staan in het leerlingendossier. Ook dit is onderdeel van Planb². Tijdens teamvergaderingen en

margedagen wordt telkens aandacht aan Planb2 besteed. Het PET heeft het team ondersteund bij het SMART opstellen van doelen. De uitvoering blijkt telkens erg lastig. Het actieteam begeleidt het team in het noteren van duidelijke informatie zodat de lezer begrijpt wat er staat en bespreekt/ervaart wanneer informatie belangrijk is om te noteren. In het schooljaar 2020-2021 is een enquête onder de teamleden uitgezet, gericht op hulp en ondersteuning, daarnaast is het belang van de Schrijfwijzer genoemd en heeft het team een presentatie ontvangen gericht op evaluatie op aanpak. Daarnaast ondersteunt een werkgroep Planb2 de collega's bij het uitvoeren van acties die ontstaan na een notitie in Chronologisch.

Middels het hanteren van het Overgangsprotocol maken wij een goed onderbouwde keuze bij een eventuele doublure of versnelling. Het logboek 'doubleren-verlengen-versnellen' geeft aan dat we onder de norm blijven van de inspectie.

De Eshoek hanteert de richtlijn Ouderbetrokkenheid, met als doelstelling ouderbetrokkenheid 3.0. We organiseren een nieuwjaarsbijeenkomst, klassen visites, gevolgd door een contactweek met startgesprekken. Altijd worden ouders en kind uitgenodigd. Deze gesprekken hebben leerkrachten in het begin van het leerjaar gesteund in de beeldvorming en ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Leerkrachten, maar ook ouders, ervaren de gesprekken als waardevol. We hebben dit schooljaar nog gewerkt met een formulier met vragen over het kind dat voorafgaand aan deze gesprekken ingevuld wordt door de ouder. Omdat het formulier niet jaarlijks nieuwe informatie geeft, is dit schooljaar (start van 2020-2021) het kaartenspel ouderbetrokkenheid 3.0 van CPS te gebruiken.

De Eshoek en de ouders spreken elkaar over het bepalen en behalen van doelen en interventies gedurende het schooljaar. Na het startgesprek wordt naar individuele leerling- en ouderbehoefte het volgende gesprek gepland. Ook stimuleren we dat de leerlingen (vanaf groep 1) deelnemen aan de gesprekken. Er wordt een verslag gemaakt van de oudergesprekken en/of voortgangsgesprekken als daar aanleiding toe is. Bij wederzijdse, belangrijke afspraken wordt het verslag door ouders ondertekend.

Het onderhouden van de ouderbetrokkenheid is wel een uitdaging tijdens het corona-tijdperk. Om de ouder(s)/verzorger(s) een indruk te geven hoe de schooldag op De Eshoek eruit ziet, is er een poster verspreid door en voor elke klas. In december is er nogmaals een poster uitgegeven, met een impressie van de decemberfeesten.

Voor de overdracht van leerlingen naar een volgende groepsleerkracht(en) vindt een gesprek plaats tussen de leerkrachten (warme overdracht), waarbij de doorgaande ontwikkeling van leerlingen besproken wordt middels de informatie uit Planb². Na een periode van ca. 8 weken (rondom de herfstvakantie) vindt een tweede gesprek plaats met een terugkoppeling of hulpvraag.

De directie en administratieve kracht hebben jaarlijks een gesprek met de leerplichtambtenaar van de gemeente Aa en Hunze. Samen wordt het verloop en verzuim besproken. Op 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs ingevoerd. Scholen hebben de taak passend onderwijs te bieden en problemen bij leerlingen vroegtijdig te signaleren. Als leerlingen verzuimen kan dat een aanwijzing zijn voor problemen op school, in de thuissituatie of met de gezondheid. Juist daarom is het van belang om in een vroeg stadium, in het basisonderwijs, de eerste signalen te herkennen. Om een betrouwbaar zicht te krijgen op de verzuimcijfers registreert elke groepsleerkracht de afwezigheid en reden in het administratiesysteem Esis. Esis is vervolgens uitwisbaar met DUO.

De omvang en aard van het ongeoorloofd verzuim (vaak luxe verzuim) is door de aanpak en het beleid niet aan de orde. Het verlofbeleid wordt adequaat uitgevoerd. Geoorloofd verzuim (met name ziekteverzuim) is niet buiten proportioneel. Er is geen sprake van langdurige thuiszitters. De Eshoek heeft een goed zicht op het verzuim, er is een duidelijke en uniforme aanpak.

Jammer blijft dat de zgn. snipperdag-regeling (1 vrije dag opnemen per schooljaar naar eigen inzicht) door de inspectie is afgekeurd.

Tijdens het schooljaar 2019-2020 heeft St. PrimAH een nulmeting uit laten voeren t.a.v. het kleuteronderwijs in alle scholen van stichting PrimAH. Doel was zicht te krijgen op de werkwijze, de groepsinrichting, vloeiender overgang van groep 2 naar groep 3, het samenwerken tussen collega's en scholen onderling en de doelgerichtheid van het aanbod. De wijze waarop leerlingen in kaart zijn en of het aanbod daarop afgestemd wordt. In onze school is n.a.v. de aanbevelingen en adviezen een actieteam 'Het jonge kind' actief, bestaande uit de leerkrachten van groep 1, 2 en 3. Het actieteam richt zich vooral op de visie van het jonge kind, hoe het beredeneerd aanbod in de kleuterklas eruit moet (komen) zien (activiteiten en een rijke leeromgeving die aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen) en met welk aanbod aangesloten wordt bij de observaties (en dus ontwikkeling) van kinderen (zie onze ambities).

Het werken in hoeken wordt daarom nu verkend en experimenteel uitgevoerd, in zowel de groepen 1, 2 als 3. Het werken in hoeken is van belang, omdat de spelontwikkeling van kinderen tot ongeveer acht jaar loopt. Waar in groep 2 de focus in hoeken zal liggen op het aanleren van nieuwe vaardigheden zal in groep 3 de focus liggen op het wendbaar maken van zaken die leerlingen eerder leerden. Hierdoor kunnen vaardigheden die leerlingen methodisch krijgen aangeboden spelenderwijs worden toegepast en verwerkt. Hoekenwerk moet in groep 3 in het verlengde liggen van het hoekenwerk in groep 1 en 2, zodat er een doorgaande lijn aanwezig is. Deze kinderen hebben nog veel behoefte aan spelen en spelend leren. Ook kan er in de hoeken worden aangesloten op de reken- en taalmethode, waardoor leerlingen vaardigheden kunnen toepassen die zij in de lessen hebben geleerd. Hoekenwerk biedt de gelegenheid om tegemoet te komen aan verschillen. Kinderen hebben een betere kans om in hun eigen tempo en op hun eigen niveau te werken aan leerstof waar ze zelf aan toe zijn.

De kinderen leren in de hoeken om zelfstandig te werken, eigen initiatieven nemen en leren zij ontdekkend- en probleemoplossend denken. Ook zorgen hoeken voor differentiatie, natuurlijke taalgebruikssituaties, sociale ontwikkeling, actualiteit en sluiten de hoeken aan op de leerbehoeften van kinderen. Zo is het ene kind bijvoorbeeld meer auditief ingesteld, terwijl het andere kind meer motorisch is ingesteld. Tenslotte kunnen hoeken in de klas worden ingezet om de geleerde stof na de instructie te verwerken en te remediëren.

De leerkrachten overwegen zorgvuldig welke activiteiten in welke hoeken georganiseerd kunnen worden.

Het actieteam 'Het jonge kind' heeft inmiddels de concept visie met het team en de MR gedeeld. Werkende weg wordt merkbaar dat groep 3 leerkrachten onderwijsinhoudelijk tussen de onderbouw en middenbouw 'zweven'. Wat in de middenbouw wordt afgesproken of schoolbreed voor groep 3 t/m 8 geldt, past heel vaak nog niet bij groep 3. Uit onderzoek blijkt dat dit ook echt zo is. Vanuit de literatuur weten we nu dat het brein tussen 4 en 7 jaar langzaam de overgang maakt naar het formele leren. De cortex moet voldoende ontwikkeld zijn. Vanaf dan zijn kinderen in staat om grote hoeveelheden kennis tot zich te nemen. Voor die tijd leren ze door te spelen en ontdekken. Voor een groot deel ontwikkelen kinderen zich 'vanzelf'.

De oplossing voor een vloeiender overgang van groep 2 naar 3 is volgens het actieteam te vinden in het aanpassen van de werkwijze in groep 3. Met name in het eerste half jaar. Het tweede half jaar zijn de meeste kinderen in staat tot het formeel leren en kun je op die manier ook toewerken naar de overgang naar groep 4. Het moet namelijk niet zo zijn dat de knip die nu tussen groep 2/3 wordt ervaren, straks tussen 3 en 4 komt te liggen.

Onze visie geeft dan ook de werkwijze weer voor leerlingen van 4-7 jaar. Dat is dus groep 1/2/3. Deze visie zal nu uitgewerkt moeten gaan worden naar de praktijk. Daar hebben we de komende 2 tot 3 jaar voor nodig. We zullen als actieteam telkens 1 kernbegrip uit onze visie gaan uitdiepen en vertalen naar de praktijk. Hierbij zullen we de kennis van de diverse specialisten inschakelen, zullen we onderzoek doen door dingen uit te proberen, zullen we scholing nodig hebben. Er zal een plan ontstaan voor het werken in de onderbouw, waarbij de middelen op orde zijn en waarbij de leerkrachten over de competenties beschikken om de visie in de praktijk te brengen.

Een kind verder helpen in zijn ontwikkeling, ook al is het oefenstof dat kinderen óók in groep 3 leren, willen we zeker toestaan. Een voorbeeld hiervan is dat er met zowel de onderbouw als middenbouw gezamenlijk de training schrijfonderwijs is gevolgd. De visie op schrijfonderwijs moet nu gestalte krijgen. De richtlijn Schrijfonderwijs is in concept gereed. Aan de start van het schooljaar 2021-2022 wordt deze definitief ingevoerd. De keuze voor een methode is inmiddels gemaakt.

Ambities

De Eshoek is in de onderbouw volop bezig met onze ambitie om leerlingen meer eigenaarschap te geven. Daarvoor worden verschillende hoeken, samen en in overleg met de kinderen, ingericht. Deze hoeken zijn geen doel op zich, maar een middel om met elkaar en de leerlingen verder te komen. En niet onbelangrijk: je moet er blij van worden! Het doel van werken met hoeken is een plek inrichten waar kinderen met opdrachten, maar ook helemaal vrij kunnen spelen. Door middel van het spel leren de kinderen omgaan met anderen en situaties. Door een rijk ingerichte hoek wordt kleuters ruime kansen voor een veelzijdig spel geboden. Bovendien leren we kinderen om zelfstandig te werken en te spelen in de hoeken en zelf te besluiten wanneer je klaar bent in een hoek. Bovendien is in een hoek genoeg ruimte om eigen initiatief te tonen. Bij elk thema wordt een hoek ingericht. Door ook in groep 3 te werken met hoeken, willen we realiseren dat de overgang van groep 2 naar 3, verkleind wordt.

Bewijslast PrimAH

1. Richtlijn Scholingsplan
2. Richtlijn VHM
3. Schrijfwijzer Planb²
4. Strategisch beleidsplan St. PrimAH

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. a. Overgangsprotocol
b. Logboek 'doubleren-verlengen-versnellen'
3. Richtlijn leerlingendossier
4. Resultaten: Digitaal klassenboek/LOVS (w.o. Viseon) / Onderbouwd
5. Trendanalyseverslagen
6. Richtlijn warme overdracht

3.3 OP3

Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Basiskwaliteit

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken. De leraren stemmen de instructies en spelbegeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Hoge verwachtingen van leerlingen
- Feedback naar leerlingen
- Efficiënte benutting van de onderwijstijd

Toelichting wettelijke eisen

De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd (art. 12, tweede en derde lid, WPO). Dit beleid is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren. De wet geeft aan dat leerlingen het aanbod zo aangeboden moeten krijgen dat dit afgestemd is op hun ontwikkelproces (art. 8, eerste lid, WPO). Voor deze 'ononderbroken ontwikkeling' is het nodig dat het onderwijs aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. Daaruit vloeit voort dat voor een ononderbroken ontwikkeling de volgende voorwaarden gelden:

- Er is sprake van een leerklimaat dat leren mogelijk maakt (dat houdt in: ondersteuning en uitdaging).
- De uitleg is helder.
- De les verloopt gestructureerd.

Ook moet de les indien nodig mogelijkheden bevatten om de afstemming van de leerstof op de leerlingen daadwerkelijk mogelijk te maken. Dit is voorwaardelijk voor betrokkenheid van leerlingen bij de les, zodat zij daadwerkelijk in staat gesteld worden tot het doorlopen van een ononderbroken ontwikkelproces. Eveneens moet het niveau van de lessen passen bij het beoogde eindniveau van de groep en de school (art. 2, WPO).

In ontwikkeling PLAN en DO

Het team van De Eshoek blijft behoefte houden aan stichtingsbrede ontwikkeling wat betreft vervolg en implementatie juist gebruik Planb².

Zelfreflectie CHECK en ACT

De Eshoek zet systematisch een lesobservatie-instrument in, dat leidt tot verbetering van het didactisch handelen van leerkrachten. Lesobservaties en het bespreken ervan werken als een zinvolle spiegel. De ontwikkeling die in gang is gezet, is het onderwerp van de gesprekscyclus en het geven van gerichte feedback. De opeenvolgende feedback naar aanleiding van de lesobservaties is de manier om zicht te krijgen op zowel de eigen professionele ontwikkeling als de bijdrage die geleverd wordt aan de ontwikkeling van het team.

De jaarlijkse scholing (korte cursussen, opleidingen, teamtrainingen en sinds het corona tijdperk ook Webinars) leidt tot mogelijkheden voor ontwikkeling van het onderwijs en de onderwijsvernieuwing op De Eshoek.

Naast pedagogische en didactische vaardigheden heeft de professionele leerkracht andere vaardigheden die voor een goede uitoefening van het beroep noodzakelijk zijn. Sinds 1 augustus 2017 gelden nieuwe wettelijke bekwaamheidseisen in het onderwijs. De bekwaamheidseisen zijn vastgelegd in het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel. Ze beschrijven wat leraren minimaal moeten weten en kunnen.

De bekwaamheid tot het geven van onderwijs omvat de volgende bekwaamheden:

de vakinhoudelijke bekwaamheid;

- de inhoud van het onderwijs beheerst;
- boven de leerstof staan;
- de leerstof zo kan samenstellen, kiezen of bewerken dat leerlingen die kunnen leren;
- vanuit de vakinhoudelijke expertise verbanden kunnen leggen met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap;
- bijdragen aan de algemene vorming van leerlingen;
- vakkennis en -kunde actueel houden.

de vakdidactische bekwaamheid;

- de vakinhoud leerbaar maken voor de leerlingen, in afstemming met collega's en passend bij het onderwijskundige beleid van onze school;
- de vakinhoud weten te vertalen in leerplannen of leertrajecten;
- een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze, waarin in ieder geval de volgende handelingselementen herkenbaar zijn:
  - 1° duidelijke relatie tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de leerlingen, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen;
  - 2° de ontwikkeling van de leerlingen volgen;
  - 3° toetsen en analyseren of en hoe de leerdoelen gerealiseerd worden;
  - 4° op basis van analyse onderwijs didactisch bijstellen;
  - 5° onderwijs dat met de tijd mee gaat.

de pedagogische bekwaamheid;

- met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor de leerlingen realiseren;
- de ontwikkeling van de leerlingen volgen in hun leren en gedrag en daarop het handelen afstemmen;
- bijdragen aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen;
- het pedagogisch handelen afstemmen met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn;
- bijdragen aan de burgerschapsvorming en de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene;
- aanpak in het onderwijs in pedagogische zin blijven aanpassen aan de tijd.

Ontwikkeling van het onderwijs op De Eshoek wordt steeds sterker afhankelijk van de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de leerkracht en van deze ontwikkeling is de leerkracht zelf de regisseur. Het niveau van het didactisch handelen is van grote waarde. Leerkrachten moeten uit kunnen leggen waarom hij/zij bepaalde keuzes in het lesgeven maakt: waarom materiaal, verdiept, verkort, basis, herhaald, verlengd, ondersteunend, uitdagend, mondeling, digitaal of schriftelijk. De leerkracht moet de verworven inzichten (het geleerde) nog meer durven in te bedden in de eigen dagelijkse lespraktijk.

Er is veel aandacht voor scholing van leerkrachten, die de volgende ontwikkelingen in gang hebben gezet:

- Het team heeft zich afgelopen jaren geschoold in achtergrondkennis van Begrijpend lezen. In schooljaar 2019-2020 heeft het actieteam Begrijpend Lezen zich ten doel gesteld om zonder methode onderwijs te kunnen geven in het beter leren begrijpen van teksten.
- Er is een richtlijn coöperatief leren.
- Er is een doorgaande leerlijn zelfstandig werken.
- Er wordt gewerkt met Levelspel en Levelwerk, een aanbod voor (hoog)begaaftde leerlingen.

- Er is een richtlijn Huiswerk.

De leerkrachten ontwikkelen zich niet alleen. Naast de gezamenlijke scholingsprojecten, wordt er gebruik gemaakt van collegiale consultatie.

Stichtingsbreed wordt het administratiesysteem Planb² gehanteerd. Doel is om de leerlingen goed te kunnen volgen in hun ontwikkeling zonder te grote administratieve last, door te denken in termen van mogelijkheden en niet van problemen. Leerpunt hierbij is kort de essentie kunnen beschrijven en bewustzijn wanneer er iets genoteerd moet worden. Het is een manier van denken waarbij je kijkt naar de dagelijkse onderwijspraktijk. Niet de omgevingsfactoren worden aangepast (alleen in uitzonderingsgevallen), maar we denken in termen van: 'Wat moet de leerling nog leren?'. We maken daarvoor korte handelingsplannen op cognitief gebied en/of op sociaal emotioneel gebied, met een SMART omschreven doel, de aanpak daarvan en hoe we dat organiseren. SMART omschreven doelen wordt nog als erg lastig ervaren. Daarvoor hebben we een workshop gevolgd van het PET.

Door voorafgaand aan de groepsbespreking de groep te observeren kan de IB'er meedenken over de beschreven Aanpak in Planb². Het beschrijven van het kopje 'werkwijze' onder Aanpak is soms best lastig. Het vraagt om zelfreflectie als je de vraag 'Wat heeft de groep nodig?' wilt beantwoorden. We hebben geleerd dat het beschrijven van de manier van de Aanpak vergeleken kan worden met je duo-collega, maar wat je noteert alleen van toepassing is voor je eigen groep en dus niet per definitie gelijk is aan de beschrijving van de Aanpak van de parallelgroep.

De groepsbesprekingen worden op dit moment gevoerd met de volgende gesprekspunten: Handelingsplannen van Levelspeel en Levelwerk evalueren, Handelingsplannen van verschillende vakgebieden en ook de sociaal-emotionele ontwikkeling evalueren, Leerlingen die mogelijk voor LWOO in aanmerking komen, Ondersteuning leerlingen met dyslexie, zoals implementatie 'Bouw' (Proactief ondersteuningsprogramma voor leerlingen met zwakke leesvoorwaarden) en Read & Write, Gouden weken en groepsvorming (anders na Coronatijdperk), Groepsoverzichten en groepsplannen in Planb², Bespreken opvallende leerlingen, Opvallende informatie uit de startgesprekken, CITO E – resultaten, Invullen Sociogram, Viseon en Sidi-3 en opvallende resultaten, overzicht ABS labeling van leerlingen.

Het systeem wordt steeds meer 'van ons', daarmee wordt bedoeld dat de inhoud steeds meer betekenis gaat krijgen voor ons als school. Het is immers ons onderwijs, aan onze leerlingen die steeds beter gevolgd kunnen worden naarmate we langer met Planb² gewerkt hebben.

De Eshoek heeft te maken met leerlingen en leerkrachten die niet naar school kunnen vanwege corona gerelateerde klachten. De kinderen die thuis zitten in afwachting van een uitslag of in quarantaine zitten vanwege een positieve test ontvangen via Google Meet de lessen. Vanuit huis doen leerlingen via Google Meet zoveel mogelijk 'gewoon' mee met de instructie in de klas. De leerkracht ziet live of de leerlingen (in de klas én thuis) de instructie begrijpen en kan hier direct op inspelen. Het maakt hierbij niet uit of de hele klas thuis zit of een aantal leerlingen of de leerkracht. Leerkrachten die thuis zitten, geven vanuit huis les via het digibord, terwijl een collega of onderwijsassistent de organisatie in de klas regelt.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Richtlijn leerlingendossier
2. Schrijfwijzer Planb²
3. Notitie Werkwijze Zorg
4. Richtlijn Scholingsplan

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Format Scholingsplan
3. Richtlijn ADIM
4. Richtlijn VHM
5. Groepsplannen/Groepsoverzichten
6. Richtlijn Zelfstandig Werken

7. Richtlijn Huiswerk + Huiswerkboekje
8. Richtlijn Coöperatief Leren

4.4. OP4

(Extra) ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.

Basiskwaliteit

Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling. De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij. De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Betrokkenheid leerlingen bij het stellen van ontwikkelingsdoelen

Toelichting wettelijke eisen

De wet vraagt dat voor leerlingen die om wat voor reden dan ook niet het beoogde eindniveau behalen door specifieke belemmerende factoren, de school het onderwijs aan de leerling daarop afstemt, de uitkomsten daarvan periodiek evalueert en bij afwijking het onderwijs bijstelt (art. 8, eerste en elfde lid, WPO, voor zover het gaat om leerlingen zonder extra ondersteuning, en art. 8, vierde en achtste lid en art. 40a WPO voor leerlingen met extra ondersteuning). In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven (art. 1, WPO). Het bevoegd gezag stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast (art. 8, vijfde lid, WPO). De school heeft in het schoolplan beschreven op welke manier het ondersteuningsprofiel betrokken wordt bij het onderwijskundig beleid. Het bevoegd gezag stelt vervolgens na op overeenstemming gericht overleg met de ouders vast of een leerling extra ondersteuning nodig heeft (art. 40, derde lid, WPO). Voor die leerlingen geldt de wettelijke verplichting om een ontwikkelingsperspectief vast te stellen en minimaal eens per jaar met de ouders te evalueren (art. 40a WPO). In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling geboden wordt, naar welke onderwijssoort in het voorgezet onderwijs de leerling naar verwachting uitstroomt en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling (art. 40a WPO en art. 34.7 Besluit Bekostiging WPO)

In ontwikkeling PLAN en DO

1. Het actieteam (Hoog)begafdheid realiseert een richtlijn waarin aanpak, aanbod, werkwijze (hoog)begafdheid aan De Eshoek wordt omschreven, incl. Levelspel en Levelwerk. De richtlijn bestaat uit een theoretisch gedeelte, waarin het onderzoek wordt beschreven; de theorie die nodig is om het praktijkprobleem op te lossen. Daarna wordt omschreven hoe de praktijk op De Eshoek eruitziet.
2. De Werkgroep Specialisten realiseert een richtlijn over de Werkgroep Specialisten. De richtlijn bestaat uit een theoretisch gedeelte, waarin het onderzoek wordt beschreven; de theorie die nodig is om de praktijk te begrijpen. Daarna wordt omschreven hoe de praktijk op De Eshoek eruitziet. Stroomschema's per specialisme kunnen daarbij ondersteunend zijn.
3. Het is gebleken dat de werkwijze logopedie aandacht vraagt voor communicatie-terugkoppeling naar ouders en school. Samenwerking, afspraken over de werkwijze logopedie is hierin belangrijk.
4. Actieteam Kindgesprekken wordt opgestart > In gesprek met de leerling over hun eigen ontwikkeling.
5. Actieteam Werken in hoeken wordt opgestart, met daarin de doorgaande lijn naar groep 3.
6. Het actieteam SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) hanteert een continu proces van aandacht en ontwikkeling. Het is één van de voornaamste taken binnen passend onderwijs om een cultuur te creëren waarbinnen continu verbeteren een vast aspect wordt. Het SOP is geen project, maar moet als een proces

beschouwd worden. Processen die betrekking hebben tot de visie, missie, strategie, planning, uitvoering, beoordeling en bijsturing.

Zelfreflectie CHECK en ACT

De school hanteert het SOP van St. PrimAH. De extra ondersteuning en de voorzieningen die De Eshoek kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning worden in deze nieuwe planperiode 2019-2023 toegevoegd. Implementatie van het SOP in het team en daarmee aanscherpen van onze grenzen, vraagt continu aandacht. Jaarlijks wordt het SOP in het team besproken en kennis hieromtrent herhaald, omdat samenstelling leerlingen en team wijzigen en daardoor grenzen kunnen veranderen. Ook spelen nieuwe ontwikkelingen en vaardigheden van teamleden hierin een grote rol.

Het MT hanteert de richtlijn Cyclische Processen. Hierin staan alle richtlijnen genoemd die in een bepaalde periode aandacht verdienen, uitgevoerd moeten worden of aangepast moeten worden. Hiermee realiseert De Eshoek een cyclische werkwijze, op een eenduidige manier in heel de organisatie. Dit betekent dat de manier van werken binnen De Eshoek uniform is. Dit verhoogt de kwaliteit en zorgt ervoor dat de ondersteuning, op welke plek ook in de organisatie, op eenzelfde manier verloopt.

Het samenwerkingsverband heeft de richtlijnen en criteria bepaald voor doorverwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs.

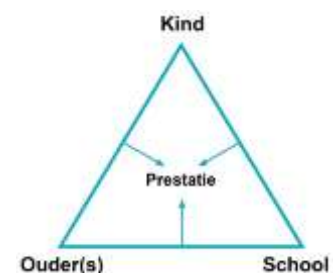
Het team van De Eshoek verzorgt onderwijs op maat. De leerkrachten leggen duidelijk uit, zorgen voor een taakgerichte werksfeer en weten hun leerlingen betrokken te houden bij de les. Professionaliseringsactiviteiten ondersteunen leerkrachten bij het omgaan met verschillen. Het gaat dan om activiteiten die gericht zijn op hun (vak)didactische vaardigheden, het geleerde tijdens her- en bijscholingsactiviteiten in de praktijk brengen en daarmee aansluiten bij de ontwikkelbehoeften van de individuele leerling.

We voeren, in het kader van Ouderbetrokkenheid 3.0., oudergesprekken op maat. Dat wil zeggen dat tijdens de startgesprekken, waarvoor alle ouders en kinderen aan de start van het schooljaar een uitnodiging ontvangen, een nieuwe afspraak wordt gemaakt. Het tijdstip van de volgende afspraak is op die manier naar behoefte.

We organiseren daarnaast thema-avonden en kijkavonden, organiseren activiteiten voor ouder en kind (zoals de Paasbazar, maandsluiting) en organiseren bij nieuw beleid ouderplatforms.

De Eshoek kent een zogenaamde Werkgroep Specialisten. De toevoeging van het begrip 'zorg' vinden we niet meer goed gekozen. Het gaat om een team van specialisten die ondersteuning biedt. De naam wordt daarom aangepast. We spreken m.i.v. het nieuwe schooljaar 2021-2022 van Werkgroep Specialisten. De verschillende specialisten binnen deze werkgroep bundelen hun expertise om vervolgens leerkrachten te adviseren over het aanbod van specifieke ondersteuning of aanpak voor de leerling, na observaties en/of onderzoeken. De organisatie van deze werkgroep is nog zoekende naar een optimale samenwerking. Ook de functieomschrijving is in ontwikkeling. We kennen de volgende specialismen:

- **Specialist (Hoog)begaafdheid:** De leerkracht biedt een basis om specifieke, vaak complexe taken binnen het onderwijs uit te voeren en een bijdrage te leveren aan schoolontwikkeling gericht op (hoog)begaafdheid. Aandachtspunten zijn het opstellen van een leerdoel (=reden van aanbieden levelwerk) en het geven van feedback aan deze leerlingen. De specialist (hoog)begaafdheid begeleidt leerlingen uit groep 3 t/m 8 buiten de groep. Ook gaat ze in gesprek met kinderen met een speciale onderwijsbehoefte op dit gebied, tijdens de zgn. kindgesprekken. Niet alleen in de hogere groepen is aandacht voor de (hoog)begaafde kinderen, ook de kleuters verdienen deze aandacht. Wekelijks begeleidt een groepsleerkracht de kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong. Eens per ca. 6 weken voeren specialist (hoog)begaafdheid, intern begeleider en directeur overleg over het aanbod dat verzorgd is, de individuele ondersteuningsbehoeften, het te voeren beleid en afspraken, communicatie ouders en bespreken de leerlingen n.a.v. het registratiesysteem dat opgezet is voor Levelkinderen. We bespreken ook onze gezamenlijke zorgen inzake vertrek HB leerlingen naar GSV (Abel Tasman afdeling). De groeps- en leerlingbespreking wordt uitgevoerd met IB en specialist HB. Specialist HB is aan de start van het gesprek aanwezig waarin de Levelkinderen worden besproken.

Op Stichting niveau participeren twee specialisten (hoog)begaaftheid in een bovenschoolse projectgroep met als doelstelling het realiseren van beleid en opzetten van een plusgroep bovenschools. De plusgroep genaamd Prik'l is inmiddels een feit. Het beleid is geschreven en er is een aanmeldprocedure.

- Specialist Gedrag: De specialist begeleidt collega's op het gebied van planmatig handelen en stimuleert tot reflectie op het eigen handelen in het omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, gericht op gedrag gerelateerde interactie. Daarnaast levert de specialist een bijdrage aan de ontwikkeling en vernieuwing van onderwijsprocessen in de school en adviseert de directeur hierover. Inmiddels is daardoor het afnemen van een sociogram (2x per jaar), het systematische inzicht in het sociaal en emotioneel functioneren van de leerlingen en het klasklimaat door gebruik van Viseon en het hanteren van de methode Goed gedaan! voor groep 1 t/m 8 volledig geïmplementeerd. In teamverband wordt de pedagogische koers uitgezet. Door overleg met betrokkenen wordt de koers uitgevoerd in didactische werkvormen en leeractiviteiten, die vervolgens worden vastgelegd in een richtlijn of protocol. Het protocol schoolreglement, Sociale veiligheid en het Pestprotocol zijn vervaardigd en worden toegepast. De Eshoek beschikt over een gedragsorthotheek en een kleine schoolbibliotheek waarin leerkrachten informatie kunnen vinden over kinderen met problemen. Leerkrachten kunnen zich op deze manier zelf professionaliseren op een specifiek gebied passend bij de behoefte van het kind.
- Specialist Taal/lezen: Een groepsleerkracht is lid van de Werkgroep Specialisten en heeft de opleiding Taal/Lees specialist gevolgd. Een opleiding waarin je dieper ingaat op specifieke kennis en vaardigheden op het gebied van taal- en leesonderwijs; de normale ontwikkeling, veelvoorkomende afwijkingen en effectieve didactiek bij de verschillende taal- en leesdomeinen. De specialist kan nieuwe inzichten ontwerpen, passende taalleeromgevingen en een vernieuwend taal- en leesbeleid implementeren.
- Specialist Rekenen: Een groepsleerkracht is lid van de Werkgroep Specialisten en heeft de opleiding waarin je dieper ingaat op specifieke kennis en vaardigheden op het gebied van rekenonderwijs gevolgd. Tijdens deze opleiding leer je hoe je leerdoelen methode, referentieniveaus en leerroutes Passende Perspectieven in kunt zetten. Ook is de specialist in staat om beleidsvoorstellen te formuleren voor onze school. De specialist voert op verzoek onderzoeken uit en ontwikkelt n.a.v. analyses een plan van aanpak voor gerichte begeleiding van de rekenproblemen.
- Specialist Onderbouwd: Een groepsleerkracht is de specialist Onderbouwd op De Eshoek. Aan het opleidingsinstituut van Simone de Groot worden jaarlijks verschillende modules om de kennis van het opbrengstgericht werken en handelingsgericht leren van de methode Onderbouwd gevolgd en vernieuwingen aan de dagelijkse praktijk toegevoegd. Daarnaast levert de specialist een bijdrage aan de ontwikkeling en vernieuwing van dit onderwijsproces in de groepen 1 en 2 door advies en feedback te geven aan de directe collega's van de onderbouw, maar ook aan collega-scholen van St. PrimAH. Door de ontwikkeling van het actieteam "Het jonge Kind" wordt werkende weg duidelijk dat er behoefte ontstaat aan een specialist "Het jonge kind". In het schooljaar 2021-2022 gaan we deze rol verkennen. Kennisoverdracht aan collega's en beleidsontwikkeling gericht op het onderwijs aan het jonge kind is in deze van belang. De Eshoek beschikt over een interne kandidaat die deze functie/taak kan en wil vervullen.
- IB-er: De intern begeleider biedt hulp en begeleiding aan de leerling en adviseert en/of ondersteunt leerkrachten (bij problemen) in de klas. Leerkrachten bespreken hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de IB-er. Na afloop vindt (indien aan de orde) een gesprek plaats met de ouders over wat de bevindingen zijn, welke besluiten en afspraken gemaakt zijn en op welke wijze school en ouders kunnen samenwerken. De IB-er monitort de ondersteuning en ontwikkeling binnen de Werkgroep Specialisten.

Maandelijks besteedt de Werkgroep Specialisten in de nieuwsbrief aandacht aan onderwerpen en artikelen over verschillende onderwerpen/thema's. De specialist schrijft daartoe een informatieblok.

Bij bijzondere, plotselinge of extreme ondersteuningsvragen wordt het PET ingeschakeld. Het PET bestaat uit een orthopedagoog, psycholoog, een gedragsspecialist en een consultatieve leerlingbegeleider/zorgmakelaar. De leerkrachten en IB-er ontvangen handelingsgerichte ondersteuning. Elk schooljaar bespreekt de psycholoog met de IB-er de door de IB-er aangegeven problematiek van bepaalde leerlingen op van tevoren afgesproken tijdstippen, om de continuïteit te waarborgen. Daarnaast is het PET op afroep beschikbaar voor tussentijdse vragen en het bijwonen van eventuele oudergesprekken. Door de participatie van het PET binnen het IB-netwerk is er een goede samenwerking.

Daarnaast heeft de school een zogenaamd DIB overleg (Directie en IB overleg). In het DIB wordt de schoolontwikkeling besproken, leerlingenondersteuningsvormen voorbereid en vastgesteld beleid gemonitord. De Eshoek hanteert de *werkwijze zorg*. Een werkwijze die het mogelijk maakt om op een zo efficiënt mogelijke manier

zoveel mogelijk kwalitatief hoogwaardige zorg te bieden op de scholen van Stichting PrimAH. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de werkwijze zorg voorziet in een eenduidige en uniforme aanpak voor alle scholen die aangesloten zijn bij Stichting PrimAH.

Het DIB heeft overleg gevoerd met de logopedist. Er zijn afspraken gemaakt over de screening van 4 en 5-jarigen waar een taal- spraakprobleem is gesignaleerd, de werkwijze, informatieoverdracht en de ouderbetrokkenheid. Daarnaast wordt altijd advies gegeven over de vervolgstappen.

De Eshoek beschikt over een protocol (Hoog)begaaafdheid, waarin aanpak, aanbod, werkwijze (hoog)begaaafdheid wordt omschreven, incl. Levelspel en Levelwerk. In het protocol wordt onze visie beschreven ten aanzien van het onderwijs aan (hoog)begaaafde leerlingen. Daarbij wordt ook meegenomen hoe onze schoolvisie past in het zorgprofiel wat gehanteerd wordt in de Stichting PrimAH.

Het is belangrijk dat wij onze (hoog)begaaafde leerlingen (h)erkennen om zodoende onderwijs op maat te bieden. In dit plan staat beschreven op welke wijze dit gebeurt. De intake, de wijze waarop de jaarlijkse groepssignalering wordt afgenomen en de wijze van signalering en diagnostisering worden nader uitgewerkt.

De leerstof voor de (hoog)begaaafde leerlingen wordt gecompact en aangevuld met verrijkingswerk. Deze vorm van differentiatie wordt beschreven in relatie tot Planb2 en de groepsplannen. Om inhoud te geven aan het verrijkingswerk worden de leerlijnen Levelspel en Levelwerk ingezet. Omdat het van belang is hoe en met welk doel het materiaal wordt ingezet, wordt dat ook in Planb2 beschreven en maakt dit onderdeel uit van het beleid. De richtlijn 'Begeleiding van de HB-leerlingen met Levelspel en/of Levelwerk' is geschreven. De richtlijn vertelt:

- hoe de leerkracht leerlingen begeleidt en adviseert vanuit de groei-mindset
- hoe de leerkracht strategie-gerichte vragen stelt (feedback)
- wijze waarop de leerlingen zelf nakijken en daar vervolgens weer door de leerkracht op aangestuurd worden
- hoe leerlingen zelf hun werk plannen

Voor leerlingen die structureel extra ondersteuning nodig hebben en niet binnen de basisondersteuning vallen, maken we aparte afspraken. De afspraken garanderen dat ook zij onderwijs krijgen dat minstens aan de basiskwaliteit voldoet. Voor de leerlingen die structureel extra ondersteuning behoeven krijgen we een geldelijke vergoeding van het samenwerkingsverband (binnen de Stichting noemen we dit een buidel). Voor deze leerlingen stellen we in Planb² (volgens een format) een OPP op.

In ons administratiesysteem Planb² noemen we dit een individuele leerlijn. De IB-er en medewerker(s) PET zijn verantwoordelijk voor het opstellen van een OPP. De verwachte uitstroombestemming van de leerling, uitgebreidere beschrijving van de belemmerende en stimulerende factoren, een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en de aanpassingen van het (reguliere) onderwijsprogramma staan in het OPP beschreven. Hiervoor gebruiken we De Schrijfwijzer.

De huidige samenleving heeft mensen nodig die levenslang leren. Daarvoor is het van belang dat kinderen op school al zelfsturend leren. Ze moeten competenties opdoen waardoor kinderen zelf de regie nemen voor het eigen leerproces. Werkreflectie, zelfreflectie en samenwerkend leren is daarvoor van belang. De slogan van De Eshoek is dan ook .....>

De Eshoek krijgt in toenemende mate te maken met ouder(s) die op eigen initiatief en voor eigen rekening externe hulp inschakelen om extra zorg voor hun kind(eren) te organiseren. In de opgestelde richtlijn is beschreven hoe de behandeling/hulp in het kader van leerlingenzorg door externen onder schooltijd kan plaatsvinden. De Eshoek stelt zich positief op t.a.v. de door ouder(s) ondernomen acties, er van uitgaande dat e.e.a. in het belang is van het kind in kwestie en in overleg gebeurt met de school.

Op De Eshoek is aandacht voor sociaal-emotionele problematiek. De school werkt samen met Attenta (Stichting Attenta heeft vanaf 1 juli 2018 de werkzaamheden overgenomen van het sociaal team van de gemeente Aa en Hunze) en Impuls. De organisatie die zich actief inzet om de eigen kracht en talenten te versterken. Zo mogelijk wekelijks komt een schoolmaatschappelijk werkster op school om onder schooltijd gesprekken te voeren met individuele leerlingen. Er is een terugkoppeling naar zowel ouders als IB-er. Er is ook een relatie met externe hulpverlener Indigo. Indigo helpt leerlingen met psychische problemen.

De vakleerkracht gymnastiek begeleidt kinderen met motorische problemen middels motorische remedial teaching. De onderwijsassistent begeleidt leerlingen met schrijf-motorische remedial teaching.

Ambities

Het leraar-gestuurd onderwijs moet langzamerhand steeds meer plaats maken voor leerling-gestuurd onderwijs. We willen gemotiveerde leerlingen die weten wat er van hen verwacht wordt, die een goed beeld hebben van hun eigen kunnen, die zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen leerproces en die graag zelfsturend leren. In deze planperiode 2019-2023 heeft De Eshoek verschillende actieteams gevormd, die o.a. door Kindgesprekken, Werken in Hoeken en Eigenaarschap de leerlingen gaan voorbereiden op deze ontwikkeling.

Bewijslast PrimAH

1. Notitie Gescheiden ouders
2. Werkwijze PrimAH Expertise Team (PET)
3. Dyslexiebeleid
4. Werkwijze CJG
5. Beleid (Hoog)Begaafdheid
6. Procedure Aanmelding PrikI
7. Flyer Prik'I
8. Meldcode kindermishandeling
9. Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering
10. Notitie Werkwijze Zorg
11. a. Richtlijn aanmelding Motorische Remedial Teaching (MRT)
b. Format aanmelding MRT

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Richtlijn Ouderbetrokkenheid
3. Onderleggers bij richtlijn Gescheiden ouders:
  - a. Logboek Gescheiden ouders
  - b. Formulier Gescheiden ouders
4. Richtlijn Ralfi lezen
5. Richtlijn Connect lezen
6. Rooster Onderwijsassistent(en)
7. Rooster Leesbegeleiding
8. Overzicht leerlingen Eshoek
9. Werkwijze Attenta
10. Richtlijn Gedragsorthotheek
11. Richtlijn Cyclische processen
12. Richtlijn Hulp en/of behandeling externen onder schooltijd
13. Beleidsplan (hoog)begaafdheid op De Eshoek
14. Richtlijn compacten en verrijken (Concept)
15. Richtlijn Levelspel en Levelwerk

4.5. OP6

Samenwerking

De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

Basiskwaliteit

De school werkt samen met voorschoolse voorzieningen en voorgaande scholen door informatie over leerlingen in achterstandssituaties uit te wisselen en het onderwijs in een doorgaande leerlijn te realiseren. Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werkt de school samen met het samenwerkingsverband en, indien nodig, met partners in de zorg. De school voert afspraken uit de Lokale Educatieve Agenda en ten aanzien van vroegschoolse educatie uit.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Betrokkenheid van ouders
- Samenwerking met ketenpartners

Toelichting wettelijke eisen

Voor kinderen in achterstandssituaties werkt de school op basis van gemaakte afspraken met voorschoolse voorzieningen samen om de informatieoverdracht en op die manier een doorgaande leerlijn te garanderen (art. 167 WPO). Daarnaast voeren scholen de gemaakte afspraken met de gemeente over te bereiken resultaten van vroegschoolse educatie uit (art. 167 WPO), evenals de afspraken uit de lokale educatieve agenda (art. 167a WPO). Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband en partners in de zorg (art. 8, vierde lid, WPO). In het belang van de doorgaande ontwikkeling verplicht de wet de school informatie te verstrekken bij vertrek van de leerling naar een andere school of vervolgonderwijs (art. 42, eerste lid, en 43 WPO). Dit staat ook in relatie met de wettelijke eis om het onderwijs af te stemmen op de ontwikkeling van leerlingen (art. 8, eerste lid, WPO).

In ontwikkeling PLAN en DO

1. De Werkgroep Specialisten realiseert een Sociale kaart, waarin de contacten van instellingen op het gebied van onderwijs, welzijn, gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening overzichtelijk zijn weergegeven. De sociale kaart verwijst naar instellingen die bepaalde hulp bieden met betrekking tot een bepaalde doelgroep.
2. Het actieteam SOP hanteert een continu proces van aandacht en ontwikkeling. Het is één van de voornaamste taken binnen passend onderwijs om een cultuur te creëren waarbinnen continu verbeteren een vast aspect wordt. Het SOP is geen project, maar moet als een proces beschouwd worden. Processen die betrekking hebben tot de visie, missie, strategie, planning, uitvoering, beoordeling en bijsturing.

Zelfreflectie CHECK en ACT

Schoolbesturen hebben zorgplicht. Dit betekent dat De Eshoek ervoor zorgt dat iedere leerling, die bij de school staat ingeschreven of is aangemeld en die extra ondersteuning nodig heeft, een passend onderwijsaanbod krijgt. Dit houdt in dat tijdens de intake en aanmelding de school zorgvuldig gaat onderzoeken wat het kind nodig heeft en of de school die ondersteuning zelf kan realiseren, eventueel met ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Passend onderwijs is er voor alle leerlingen. In de praktijk gaat het vooral om leerlingen die structureel extra ondersteuning nodig hebben. Deze ondersteuning kan nodig zijn vanwege een verstandelijke beperking, een chronische ziekte of bijvoorbeeld gedrags- of leerproblemen. Maar ook (hoog)begaafdheid kan aanleiding zijn om extra ondersteuning te organiseren.

Met Passend Onderwijs hebben we als PrimAH scholen gezamenlijk de verantwoordelijkheid om een leerling de ondersteuning te geven die het nodig heeft en een passende onderwijsplek te bieden, hetzij binnen onze stichting hetzij binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01 (Assen en omgeving).

Onze school heeft het SOP (opnieuw) opgesteld en heeft hierover instemming gevraagd aan de medezeggenschapsraad (MR). Tijdens verschillende teambijeenkomsten zijn de orthobeelden (verschillende gedrags- en leerproblemen) verkend.

In het ondersteuningsprofiel beschrijven we op hoofdlijnen welke expertise we binnen de school hebben en welke ondersteuning we, vanuit de 'eigen expertise, onze leerlingen kunnen bieden.

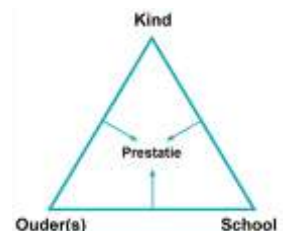
Ons ondersteuningsprofiel is niet statisch en vastomlijnd. We maken elk jaar de balans op, om aan te geven welke ondersteuning wij kunnen bieden. De nadruk ligt op maatwerk want de ene leerling is de andere niet. Bovendien vraagt niet elke leerling met een beperking hetzelfde ondersteuningsaanbod.

In de aanmeldingsprocedure onderzoeken we gedegen welke (extra) ondersteuning de leerling van ons vraagt. We gaan na of er op onze school een mogelijkheid is, eventueel met in- of externe begeleiding, om ons ondersteuningsaanbod aan te passen. Wanneer dat niet mogelijk is gaan we gezamenlijk met de ouders na op welke school wel een passende onderwijsplek is (in verband met de zorgplicht van de school).

Alvorens een ouder/verzorger de leerling inschrijft op onze school is het goed dat de ouder/verzorger zich verdiept in het zorgprofiel van onze school.

Binnen het onderwijs houden veel spelers zich bezig met de ontwikkeling van kinderen in deze periode: peuterspeelzalen, kinderopvang, basisscholen en buitenschoolse opvang. Door samenwerking zijn we beter in staat een optimale doorgaande ontwikkeling te realiseren voor kinderen. De noodzaak tot samenwerking tussen de verschillende sectoren wordt verschillend gevoeld. De wijze waarop samenwerking het beste kan worden vormgegeven, inhoudelijk en organisatorisch, is eveneens verschillend. Zowel de belemmeringen als de kansen komen in de gesprekken terug. Er zijn ontwikkelingen in de samenleving die de noodzaak tot samenwerking vergroten:

- Er is sprake van een toenemende druk op scholen om samen met de ouders verantwoordelijkheid te nemen voor de opvoeding en de brede ontwikkeling van de kinderen. In het rijtje van ketenpartners noemen we dan ook als eerste onze ouders, omdat zij met alle ketenpartners te maken hebben en ketenpartners de relatie met ouders verschillend invullen. Ouders zijn belanghebbenden - stakeholders - in de doorgaande lijn 0-13 jaar. Een school, een team, een directeur, een leerkracht is pas werkelijk duurzaam succesvol als deze wederzijds goede relaties onderhoudt met de ouders; "geen prestatie zonder relatie". Voor het optimaliseren van de onderwijskansen van de leerlingen, zijn beide partijen onontkoombaar op elkaar aangewezen. Daartoe werkt De Eshoek met ouderbetrokkenheid 3.0. De ouders worden benaderd als partner van onze school. Onze ouders komen uit een hoofdzakelijk middelbaar of hoger milieu, die gemiddeld genomen over de gewenste houding, kennis en vaardigheden beschikken om met leerkrachten samen te werken. De Eshoek stelt zich open op voor (kritische) ouders die een bijdrage willen leveren aan het verbeteren van de school als gemeenschap. Veel ouders beschikken over de vaardigheden om op een gelijkwaardig niveau te communiceren over opvoeding en onderwijs én voelen zich verantwoordelijk om thuis een bijdrage te leveren aan de ontwikkelingskansen van hun kinderen. De middelen die we hanteren om de relatie met ouders te onderhouden zijn inloopavonden, gespreksmomenten (startgesprekken en voortgangsgesprekken), huisbezoeken op verzoek, opvoedingsadvisering en –ondersteuning, ouderpanels, ouders hand- en spandiensten laten verrichten en ouders laten meedenken (proces) en meebeslissen (besluitvorming Medezeggenschapsraad (MR)) over beleidsvraagstukken. Er is een richtlijn ouderbetrokkenheid 3.0 Deze is in 2019 ook alweer herschreven, met de aanvulling van het gebruik van gesprekskaartjes tijdens de startgesprekken.
- Iedereen zal moeten inspelen op de doorgaande lijn van het kind. De Peuterspeelzaal richt zich voorafgaand aan de basisschool, op de brede ontwikkeling van kinderen, cognitief, sociaal-emotioneel en motorisch-lichamelijk. Peuters kunnen vanaf 2 jaar naar de peuterspeelzaal, dat gehuisvest is in hetzelfde gebouw, om zich te ontwikkelen en samen met andere peuters te spelen: een voorbereiding op de basisschool. Omdat niet alle kinderen zich op gelijke wijze ontwikkelen en sommige kinderen extra aandacht en zorg nodig hebben, is het VVE-beleid ontwikkeld. Peuterspeelzalen hebben in het kader van dit VVE-beleid veel ervaring opgedaan met het systematisch en methodisch ondersteunen van kinderen in hun ontwikkeling. Tijdens deze nieuwe planperiode willen we een sterkere samenwerking realiseren met voorschoolse partners, gericht op de ontwikkeling en in gang gezette ondersteuning en begeleiding van de leerlingen jonger dan 4 jaar. In oktober 2019 heeft een eerste ontmoeting plaatsgevonden met

kinderdagverblijven, peuterspeelzaal Aa en Hunze, Icare JGZ, GGD en het basisonderwijs. Een informatieve bijeenkomst waarin vooral de verbinding met elkaar is gezocht.

- Er is sprake van een toename van het aantal (hoog)begaafde leerlingen. Daartoe ontwikkelt De Eshoek beleid, is de visie bepaald, is een groepsleerkracht voor specialist (hoog)begaafdheid opgeleid, is het team geschoold en is de keuze voor speciale materialen (Levelwerk en Levelspel) gemaakt en is deze methode geïmplementeerd. Daarnaast wordt er bovenschools gewerkt aan het onderwijsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen, waarin De Eshoek een grote rol speelt.
- Werkende ouders vragen om langere opvang van hun kinderen, ook buiten schooltijd. Het is een gegeven dat kinderen hun kennis en vaardigheden niet meer alleen op school opdoen. Het gezins- en buurtleven verandert. Steeds vaker zien we een koppeling van buitenschoolse opvang aan scholen en worden we samen steeds meer aangesproken om een doorgaande ontwikkelingslijn voor de kinderen te realiseren. De Eshoek heeft veel contact met de kinderopvangorganisaties.
- De traditionele schooltijden heeft De Eshoek achter zich gelaten. Sinds 01-01-2018 hanteert De Eshoek het 5-gelijkedagenmodel.
- Andere spelers in de keten zijn de collega-scholen en scholen van Voortgezet Onderwijs in de regio, waarmee De Eshoek een nauwe samenwerking onderhoudt. Er wordt veel gebruik gemaakt van ondersteuning en expertise van externe partners in of nabij school, zoals schoolarts en –verpleegkundige (GGD), onderwijsadviseurs, speltherapeut, kinder-fysio, logopedist, Attenta, Impuls, leerplichtambtenaar. De Eshoek zorgt ervoor dat ondersteuning van netwerkpartners tijdig, flexibel en adequaat ingezet kan worden.

De Eshoek heeft met vele verschillende verenigingen en organisaties in het dorp contact. Er is een samenwerking met sportverenigingen en cultuurorganisaties, zodat een uitgebreid aanbod van buitenschoolse activiteiten voor de kinderen wordt gerealiseerd. Het dorp heeft diverse voorzieningen, waaronder sportvelden, sporthal, een manege, een zwembad, een supermarkt en verscheidene winkels en horecagelegenheden. Samen met De Eshoek vormt Annen zich tot een levendig en bruisend dorp.

We vinden het heel belangrijk dat er in de toekomst voldoende leerkrachten en onderwijs assistenten beschikbaar zijn. Daarom bieden we studenten de gelegenheid om stage te lopen. Ook noemt De Eshoek zich met ingang van 2021 ambassadeursschool. De Eshoek zet zich in voor (toekomstige) studenten, vertelt graag en enthousiast over de opleiding en het basisonderwijs en tegelijkertijd werken we aan onze eigen presentatie en promotie!

Ambities

Samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang is ook op De Eshoek niet meer weg te denken. De samenwerking wordt van belang omdat partijen een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van kinderen delen en het is een manier om het eigen marktaandeel te behouden of vergroten. Daarnaast is het een mogelijkheid om de personeelsproblematiek op dit moment het hoofd te bieden. De Eshoek gaat zich oriënteren op vormen van samenwerking. Dat varieert van het sec samen delen van een gebouw tot de meest vergaande variant van samenwerking in een Integraal Kindcentrum (IKC). In een IKC is sprake van één pedagogische visie, één team en één centrale aansturing.

Bewijslast PrimAH

1. Format Voor en vroegschoolse educatie (VVE)
2. Richtlijn sponsoring
3. Werkwijze PET

Bewijslast School specifiek

1. Richtlijn Ouderbetrokkenheid
2. Richtlijn Hulp externen onder schooltijd
3. SKID
4. Actief Burgerschap en Sociale Integratie
5. SOP
6. a. Richtlijn Leerlingenpopulatie
b. ABS leerlingen en opleiding ouders

4.6. OP8

Toetsing en afsluiting

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Basiskwaliteit

Alle leerlingen (behoudens wettelijke uitzonderingen) in leerjaar 8 maken een eindtoets. Tijdens de schoolperiode maken ze toetsen van het leerlingvolgsysteem, waarmee in elk geval de kennis en vaardigheden op het terrein van Nederlandse taal en rekenen en wiskunde worden gemeten. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften. Ouders worden geïnformeerd over de vorderingen van de leerlingen. Alle leerlingen krijgen een advies voor het vervolgonderwijs. De school hanteert hierbij een zorgvuldige procedure.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Hanteren van toetsen op alle (ontwikkelings)gebieden
- Borging van adviesprocedure

Toelichting wettelijke eisen

De school houdt de ouders op de hoogte van de vorderingen van de leerlingen (art. 11 WPO). De wet schrijft voor dat alle leerlingen (behoudens uitzonderingen) een eindtoets maken, dat deze conform voorschriften wordt afgenomen (art. 9b, WPO) en dat leerlingen toetsen maken van het leerlingvolgsysteem dat aan kwaliteitseisen voldoet (art. 8, zesde en zevende lid, WPO). Bij advisering wordt eveneens een zorgvuldige procedure gevolgd (art. 42, tweede lid, WPO).

In ontwikkeling PLAN en DO

Schoolrapport voor de leerling (zie ambities)

Zelfreflectie CHECK en ACT

De Eshoek hanteert het Leerlingvolgsysteem van Cito (LOVS). Twee keer per jaar maken de leerlingen, vanaf groep 3, de Cito-toetsen (gefaseerde invoering van vernieuwde Cito 3.0 toetsen) volgens de handleiding van Cito van de vakgebieden Rekenen & Wiskunde, Spelling, Begrijpend lezen en Studievaardigheden. Daarnaast nemen we de leestoetsen AVI en DMT af, bij leerlingen waarvan de leerkracht twijfelt over de ontwikkeling. Elk jaar maken de leerlingen van groep 8 in april de Eindtoets van Cito. Met de eindtoets en het advies van de groepsleerkracht kunnen leerlingen passend vervolgonderwijs kiezen.

De toetsperiodes worden genoteerd op de kalender van ons PrimAHnet door de IB-er, zodat het team op de hoogte is van de planning. De leerlingen van groep 1 en 2 worden gevolgd door de methode Onderbouwd. Zij maken alleen een Cito-toets taal en/of rekenen als daar een aanleiding toe is. Leerlingen die behoefte hebben aan meer structuur binnen de toetsen maken de zogenaamde Speciale Leerlingen toets (SL-toets) volgens de voorschriften van Cito (geldt voor versie 2012). In de nieuwe versie 3.0 is er geen sprake meer van SL-toetsen. Er zijn net als bij de versie 2012 ook tussentoetsen af te nemen volgens de voorschriften van Cito.

De toetsresultaten leveren ons een goed beeld over de vorderingen van de leerlingen. Op deze manier kunnen we de kernvakken systematisch volgen. De resultaten worden ook geanalyseerd op leerjaar- en schoolniveau. De resultaten op leerjaar- en schoolniveau worden beschreven in een zogenaamd trendanalyseverslag. De resultaten op leerlingniveau worden met behulp van Planb² door de groepsleerkracht besproken met de IB-er tijdens groepsbesprekingen.

De resultaten van de methodetoetsen op bovengenoemde vakgebieden worden op leerlingenniveau gerapporteerd in het digitale klassenboek en vervolgens gerapporteerd in het tweejaarlijkse schoolrapport van de leerlingen. Hierin worden ook de resultaten op de methodetoetsen van de zaakvakken genoteerd naast een globale notitie van de creatieve vakken als tekenen, handvaardigheid, drama en muziek. De inzet van de leerlingen wordt aangeven.

Op groepsniveau worden de resultaten van de methodetoetsen beschreven Planb² onder het kopje 'evaluatie'. De leerkrachten evalueren daarmee of de aanpak van de betreffende leerroute juist is geweest. Daarmee reflecteert de leerkracht op eigen handelen. Het beschrijven van deze zelfreflectie is in ontwikkeling.

De resultaten van de Cito-toetsen worden toegevoegd aan het leerlingenrapport. Het rapport is een papieren document. Het actieteam 'schoolrapport' is ingericht. Het actieteam heeft de volgende stappen ondernomen:

- Inventarisatie van de wensen van het team en het doel van een rapport:
  - gespreksonderwerp met ouders
  - tastbaar en biedt houvast
  - informatie naar ouders
  - kinderen weten waar ze staan
  - uitgaan van groei van de leerling
  - verlichten van de werkdruk
  - digitale verwerking
- Verschillende mogelijkheden bekeken. Keuze voor Easy rapport i.v.m. gebruiksvriendelijkheid. Door overgang naar Social Schools is nu ook het portfolio in beeld.

Vergelijking beide rapporten

Easyrapport	Social Schools portfolio
Online	
Koppeling met Esis en Malmberg	Gekoppelde omgeving
Zelf in te richten en vorm te geven	Doelen open zetten
Op elk device in te vullen	
Informatie naar ouders	Ouders getuige van het proces
Beoordelen van de leerling	Doelen behalen
ICT vaardigheid van de leerkracht	
Sluit aan bij onze oudercommunicatie	
Eigenaarschap	

Aan de start van het schooljaar 2021-2022 wordt het besluit om te kiezen voor Easyrapport gedeeld met het team. De volgende overwegingen hebben daarbij de doorslag gegeven:

- ICT vaardigheid van leerkrachten
- veel ruimte voor onderlinge verschillen versus 1 en hetzelfde uitstralen
- werkdruk verlagend versus werkdruk verhogend
- toekomstgericht
- gericht op groei van leerlingen
- overdaad en berichten naar ouders via social schools
- Eshoek (nog) niet portfolio ready
- niet gehaalde doelen blijven open staan, wat doet dat met leerlingen
- geen respons van de makers van social schools versus uitgebreide informatie Easyrapport

De plaatsingswijzer is het instrument dat de groepsleerkrachten vanaf groep 6 invullen om daarmee tot een goed onderbouwd schooladvies voor het voortgezet onderwijs te komen. De Eshoek gebruikt het instrument ter onderbouwing van haar advies aan leerlingen, ouders en naar het voortgezet onderwijs. Vanwege de gewijzigde afnamemomenten van de Cito-toetsen door het corona-tijdperk, zijn de resultaten van september 2020 niet opgenomen in de Plaatsingswijzer. De Cito uitslagen van 2021 staan weer vermeld.

De leerlingen van groep 8 ontvangen begin van het schooljaar een voorlopig advies wat betreft Voortgezet Onderwijs. Ouders en leerling gaan in gesprek met de groepsleerkracht. In de richtlijn Voortgezet Onderwijs is een stappenplan opgenomen over deze zorgvuldig te volgen procedure. Deze procedure leidt tot een definitief advies in februari. Ook dan gaan ouders en leerling samen in gesprek zodat de keuze een gezamenlijk besluit is. Na de uitslag van de Eindtoets kan het definitief advies omhoog bijgesteld worden als de uitslag samen met randvoorwaarden daartoe aanleiding zijn. Op dat moment gaan ouders en leerling wederom in gesprek met de groepsleerkracht. Ouderbetrokkenheid 3.0 is voor De Eshoek een belangrijk instrument bij de verwijzingsprocedure naar het voortgezet onderwijs.

Bij de overgang naar een andere school stelt de groepsleerkracht, en zo nodig de IB-er, een onderwijskundig rapport (OKR) op van de leerling. Het rapport wordt naar de nieuwe school gestuurd, een afschrift wordt aan de ouders verstrekt. In het rapport worden de leerresultaten, gegevens rond de sociaal-emotionele ontwikkeling, verzuimhistorie en eventueel geboden begeleiding beschreven. Bij tussentijdse wisseling van school stelt de IB'er het OKR op en vult de leerkracht de gegevens aan. De meeste gegevens en Cito-resultaten gaan via OverstapService Onderwijs (OSO) naar de andere school. OKR wordt alleen opgemaakt als er meer informatie nodig is dan in OSO staat vermeld. Bij overgang naar het voortgezet onderwijs wordt ook het schooladvies vermeld en voor aanmelding voor het speciaal onderwijs wordt het ontwikkelperspectief opgenomen in het rapport.

Ambities

Schoolrapport:

Op De Eshoek krijgen de kinderen (vanaf groep 3) 2 keer per jaar een rapport mee naar huis. In de basis bestaat het rapport uit een beoordeling op de resultaten van cognitieve zaken als rekenen, taal, lezen en oriënterende vakken zoals geschiedenis en aardrijkskunde. Daarnaast wordt vermeld hoe de waardering is op zaken als gedrag, inzet en motivatie. Ook wordt een uitdraai van de Cito-toetsen toegevoegd.

Doordat de leerlingen op De Eshoek onderwijs op maat krijgen aangeboden, voldoet het huidige rapport niet meer. De leerling werkt op zijn eigen niveau en heeft individuele doelen die hij/zij wil bereiken. In het rapport moet duidelijk zijn op welk niveau de punten/de beoordelingen zijn behaald. Ouders en leerkrachten moeten ervoor waken dat hier duidelijkheid over is, zodat er geen verkeerde verwachtingen van een kind ontstaan. Voorbeeld: Een kind uit jaargroep 6 dat een ruim voldoende haalt voor de stof uit jaargroep 5, heeft nog steeds een achterstand.

Een actieteam onderzoekt of in relatie tot ons administratieprogramma Planb² de verschillende niveaus en aanpakken, in een rapport kunnen worden omschreven, te denken valt aan de volgende soorten omschrijvingen, die verwachtingen duidelijk maken:

1. De leerling volgt de methode ..... (v.b. taal) uit leerjaar .....
2. De leerling volgt de methode ..... (v.b. taal) volgens de gebruikelijke manier.
3. De leerling komt tot voldoende prestaties door aanbod en aanpak van iets extra's.
4. De leerling heeft naast de gebruikelijke materialen extra uitdaging nodig omdat hij/zij op eigen kracht de ..... ontwikkeling (b.v. taalontwikkeling) kan versnellen.
5. De leerling beheerst alle gewenste vaardigheden met deze aanpak. Hij/zij heeft een zelfstandige werkhouding en een goede concentratie waardoor hij/zij in staat zijn om op eigen kracht, zelfontdekkend te leren.

Bewijslast PrimAH

1. Protocol Overstap Voortgezet Onderwijs
2. Handleiding CITO-toets

Bewijslast School specifiek

1. Planb²
2. Richtlijn Ouderbetrokkenheid
3. LOVS
4. Digitale klassenmap
5. Afname en uitslag Enquête ouders
6. Kalender (o.a. Citotoets data)
7. Richtlijn AVI/DMT

8. Protocol Overstap Voortgezet Onderwijs
9. Plaatsingswijzer

5. SCHOOLKLIMAAT

5.1. SK1

Veiligheid

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van leerlingen. De school monitort dit tenminste jaarlijks. De school heeft een veiligheidsbeleid (beschreven in het schoolplan of een ander document), gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school heeft een persoon als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Beleid sociale media
- Preventieve maatregelen
- Afstemming met actoren buiten de school

Toelichting wettelijke eisen

De wet bepaalt dat de school ten minste een veiligheidsbeleid (sociale, psychische en fysieke veiligheid) heeft beschreven en voert dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen gericht op preventie en op het afhandelen van incidenten (art. 4c en art. 12, lid 2, WPO). Daarvoor is nodig dat leraren een veilige ruimte scheppen, waarin duidelijke afspraken gelden en het mogelijk is om sociaal gedrag aan te leren (art. 4c, WPO en art. 8, tweede lid, WPO).

De wet geeft aan dat de school de veiligheid van leerlingen jaarlijks monitort met een gestandaardiseerd instrument dat een representatief en actueel beeld geeft (art. 4c, eerste lid, onder b, WPO). Een school kan pas goed beleid ten aanzien van sociale veiligheid (art. 4c, eerste lid, onder a, WPO) voeren als zij inzicht heeft in de feitelijke en ervaren veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.

Voor ouders en leerlingen is het van belang dat ze een laagdrempelig aanspreekpunt hebben binnen de school, wanneer er sprake is van een situatie waarin gepest wordt. Daarom schrijft artikel 4c, eerste lid, onderdeel c, van de WPO voor dat iedere school de navolgende taken op school belegt bij een persoon:

- Coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
- Fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.

Het onderwijs op de school moet mede gericht zijn op het bevorderen van Actief Burgerschap en Sociale Integratie (art. 8, derde lid, onder b, WPO en art. 9, negende lid, WPO in combinatie met kerndoel 37). Daarom dienen de uitingen van leraren in lijn te zijn met de democratische rechtsstaat, en dient te worden ingegrepen als de uitingen van leerlingen daarmee in strijd zijn.

In ontwikkeling PLAN en DO

De Eshoek beschikt over een coördinator sociale veiligheid. De Eshoek is verplicht zorg te dragen voor de fysieke en sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers op basis van de onderwijswetten, cao's onderwijs en Arbowetgeving. Er zijn allerlei acties en taken die daaruit voortvloeien, zoals aanspreekpunt pesten, coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten, meldcode, vertrouwenspersoon, preventiemedewerker die zich bezighoudt met preventie-activiteiten op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van collega's en van leerlingen. De preventiemedewerker verleent medewerking aan het opstellen en verrichten van de Risico-

inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Daarnaast werkt de preventiemedewerker als adviseur van de medezeggenschapsraad en werkt daar ook nauw mee samen bij het afspreken en uitvoeren van maatregelen. De preventiemedewerker is tevens veiligheidscoördinator. Deze is verantwoordelijk voor veiligheidszaken in de school, ook voor aangelegenheden op het terrein van sociale veiligheid. De coördinator sociale veiligheid zorgt voor de aanwezigheid van het beleid en de plannen daaromtrent.

Zelfreflectie CHECK en ACT

De vele aanwezige richtlijnen en protocollen geven aan dat De Eshoek zorgvuldig en met veel aandacht omgaat met het schoolklimaat en veiligheid in het bijzonder. De vastgestelde documentatie geeft aan waar De Eshoek voor staat, welke afspraken er gelden en welke acties uitgevoerd worden. Voor nagenoeg al onze leerlingen geldt dat structuur, duidelijkheid en regelmaat positief werken. Wij vinden het van belang dat kinderen zich sociaal-emotioneel evenwichtig ontwikkelen. De Eshoek gaat uit van het proactief, positief sturen op gewenst gedrag van leerlingen. Het pedagogisch klimaat is veilig en wordt steeds duidelijker doordat we ons allemaal aan de opgestelde regels en afspraken houden. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Voor het registreren en rapporteren van incidenten wordt Planb² gebruikt. De specialist gedrag heeft in het succes van deze verworvenheden een grote bijdrage geleverd.

Elk schooljaar start met de Gouden Weken, omdat de eerste weken van een schooljaar belangrijk zijn voor een groep. Als meteen een goede sfeer ontstaat, is dat prettig voor leerlingen, leerkrachten en ouders. Het is de basis voor een fijn schooljaar. Het proces van groepsvorming begint na de kerstvakantie weer opnieuw. De zgn. Zilveren Weken – de twee weken na de kerstvakantie – is een belangrijke periode om te werken aan een positieve en veilige klas. De leerkracht speelt daarbij een essentiële rol. Tijdens de teamvergadering aan de start van het schooljaar deelt een collega belangrijke informatie en good practice over dit thema. In de school worden de poster van de Gouden Weken opgehangen.

Elk schooljaar worden een serie lessen Rots en Water verzorgd voor de groepen 6, door de vakleerkracht LO. In onze moderne, complexe maatschappij waar mensen dagelijks worden geconfronteerd met keuzes, voortdurend worden gebombardeerd met een stroom van informatie via televisie, internet, muziek, magazines, reclames etc. is het van groot belang dat een sterke identiteit wordt opgebouwd en goede sociale vaardigheden worden ontwikkeld. De school is het instituut waar kinderen veruit de meeste tijd doorbrengen en is daarom bij uitstek geschikt om kinderen bij te staan in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Rots en Water beweegt zich op het snijvlak van sociale vaardigheidstraining, sport en bewegingsonderwijs. Het kan beschouwd worden als een weerbaarheidsprogramma, maar dan een dat zich onderscheidt van andere programma's door zijn meervoudige doelstelling en het brede pedagogisch perspectief waarbinnen de training van weerbaarheid een wezenlijke, natuurlijke functie vervult. De ontwikkeling van de fysieke weerbaarheid is niet alleen doel op zich maar is vooral ook middel om mentale en sociale vaardigheden te ontwikkelen. Het mensbeeld dat in Rots en Water wordt geschetst omvat de sociale identiteit (Hoe gaan we met elkaar om?), de psychologische identiteit (wie ben ik ?) en de spirituele identiteit (Hoe zijn wij met elkaar verbonden?). De kinderen behalen aan het eind van de cursus een certificaat.

De specialist gedrag en een groepsleerkracht zijn in het bezit van kennis over de methode Kids' Skills. Een methode waar het kind in het middelpunt staat, een methode waar gekeken wordt naar wat het kind kan leren, opbouwen en ontwikkelen. Kinderen leren op een positieve, constructieve manier problemen te overwinnen door nieuwe vaardigheden te leren. Als er behoefte is aan ondersteuning in de groep of voor het individuele kind, kan de collage hulp inroepen van deze medewerkers.

De Eshoek hanteert in alle groepen de methode Goed gedaan! Goed gedaan! is een preventieve methode die de mogelijkheid biedt op een positieve en concrete manier aandacht te schenken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, dat bijdraagt aan een prettig schoolklimaat en de kinderen een goede basis meegeeft voor later.

Ook worden ouders wederom betrokken bij sociale- en emotionele ontwikkeling van de kinderen. De specialist gedrag kan ouders en leerkrachten begeleiden in het omgaan met kinderen met specifieke gedragsproblemen en/of ontwikkelingsstoornissen. Zij is getraind in het vinden van de 'handleiding' die bij het kind hoort. Naast het kind zelf speelt de sociale omgeving natuurlijk ook een belangrijke rol in de manier waarop het kind zich gedraagt. Het begeleiden van ouders en collega's speelt daarom, naast het begeleiden van het kind zelf, een grote rol in het werk van de gedragspecialist. Jaarlijks probeert de directie in de formatiebespreking, maar zeker in het

taakbeleidsplan, hiervoor ook daadwerkelijk tijd te reserveren.

De Gedragsspecialist en IB'er hebben in het schooljaar 2018-2019 de cursus Coördinator Sociale Veiligheid gevolgd. Scholen zijn namelijk verplicht zorg te dragen voor de fysieke en sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers op basis van de onderwijswetten, cao's onderwijs en Arbowetgeving. In deze cursus is aandacht geweest voor de functies en taken die daaruit voortvloeien. De Eshoek heeft de taak van Coördinator Sociale Veiligheid ondergebracht bij de gedragsspecialist (L11). Dit schooljaar worden alle plannen en richtlijnen gebundeld en overzichtelijk samengesteld in het Veiligheidsplan. De RI&E is inmiddels afgenomen, er is een Plan van Aanpak opgesteld en goedgekeurd door de MR.

Jaarlijks neemt De Eshoek in de periode maart/april de enquête veiligheid af bij de leerlingen van groep 6, 7 en 8, van vensters.nl. In april 2020 is De Eshoek door de leerlingen gewaardeerd met een 8.4 en in april 2021 met een 8.2. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treffen we maatregelen om de situatie te verbeteren. De uitkomsten, analyse en aanpassingen zijn opgenomen in het analyserapport Sociale veiligheid en beschikbaar gesteld aan ouders via de website van de school en Scholen op de kaart. De resultaten van de Monitoring Sociale Veiligheid worden via Vensters verstuurd naar de inspectie.

Het sociogram wordt standaard eenmaal per jaar afgenomen in oktober. Als er aanleiding toe is, kan er vaker een sociogram worden afgenomen. Viseon wordt eens per jaar in november bij alle leerlingen van groep 3 t/m 8 afgenomen. Als er aanleiding toe is wordt er bij de leerlingen van groep 5 t/m 8 een tweede keer Viseon afgenomen. Eventuele interventies kunnen zichtbaar worden in de resultaten van de tweede afname. De uitkomsten worden ook gebruikt voor de groepsamenstelling, bij b.v. het splitsen of opnieuw vormen van klassen.

Eens per vier jaar neemt De Eshoek een schriftelijke enquête af onder de ouders met als doel de relatie met de ouder en met de leerling nog verder te verbeteren. Het instrument levert een bijdrage aan het kwaliteitsbeleid (schoolplan en schoolverbeteringen). In april 2019 is De Eshoek door de ouders gewaardeerd met een 7.8

Naast de vragenlijst voor het onderzoek naar leerling- en oudertevredenheid, waarvan de uitkomst gepubliceerd wordt op scholenopdekaart.nl, neemt De Eshoek ook de medewerkerstevredenheid af. Deze resultaten worden intern besproken. Alle analyses van de tevredenheid worden ingezet als startpunt voor het bepalen van verbeterpunten voor onze onderwijskwaliteit.

De teamkamer heeft een heuse metamorfose ondergaan. De ruimte nodigt nu weer uit om hier gezellig plaats te nemen. Het meubilair is vernieuwd en de schilder en vloerboer kwam langs. Ook hebben alle leerkrachten nieuwe bureaustoelen ontvangen en zijn de computerschermen voorzien van wendbare armen. Beide bieden een ergonomische verbetering.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Richtlijn Veiligheid/Notities veiligheidsbeleid St.PrimAH
2. Notitie BHV St. PrimAH
3. Notitie Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E)
4. Protocol Medische handelingen
5. Richtlijn Kleurcodes waarschuwingen
6. a. Reglement Social Media personeel-leerlingen
b. Logboek AVG
7. Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering
8. Rapport agressie en geweld, ongewenste seksuele intimidatie en discriminatie.
9. Richtlijn Meldcode

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Richtlijn Ontruimingsplan
3. Afname en Plan van Aanpak RI&E

4. Verslag Hygiëne en veiligheid
5. Richtlijn Ouderbetrokkenheid
6. Richtlijn Groepssamenstelling
7.
  - a. Richtlijn Omgang en gebruik media
  - b. Richtlijn Afspraken opnames beeldmateriaal
  - c. Logboek lijst AVG publicatie beeldmateriaal
8. Richtlijn Goed Gedaan
9. Richtlijn Viseon 2.0
10. Richtlijn Switch en Time Out
11. Viseon (LOVS)
12. Pestprotocol
13. Analyse veiligheidsenquête
14. Richtlijn Sociogram
15. Protocol Rouw en ernstige ongevallen
16. Stappenplan Meldcode
17. Actief Burgerschap en Sociale Integratie

5.2. SK2

Pedagogisch klimaat

De school heeft een ondersteunend pedagogisch klimaat.

Basiskwaliteit

Geen wettelijke eisen.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Gedragsregels voor leerlingen en leraren
- Betrokkenheid leerlingen bij het realiseren van een positief schoolklimaat
- Voorbeeldgedrag door leraren
- Inrichten van oefensituaties om leerlingen te begeleiden bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties
- Inrichting van het gebouw

In ontwikkeling PLAN en DO

1. De posters in de gangen van de school met belangrijke gedragsregels aanpassen met het nieuwe logo.
2. Zie in ontwikkeling hoofdstuk 4 (schoolklimaat) inhoud en acties coördinator sociale veiligheid.

Zelfreflectie CHECK en ACT

Onze bewijslasten dekken alle eigen aspecten van kwaliteit. Een schoolreglement is geschreven en in werking voor leerlingen, ouders en leerkrachten. Deze is ook inzichtelijk op de website voor alle ouders. Middels posters in de gangen van de school zijn een aantal belangrijke gedragsregels op een creatieve manier zichtbaar. De methode Goed Gedaan! biedt de leerkrachten handvatten voor oefensituaties in de groep.

Met ingang van 08-01-2018 hanteert De Eshoek het 5-gelijkedagenmodel. Verschillende medewerkers houden toezicht op het plein tijdens de ochtend- en middagpauze. We willen een veilig, verantwoordelijk en positief schoolklimaat creëren, waarin leerlingen, ouders en alle medewerkers van de school fijn met elkaar omgaan en kinderen nóg beter tot leren komen. Om dat te realiseren zijn afspraken over omgaan met elkaar, toezicht, wijze van aanspreken, gedragsregels e.d. opgesteld in het pleinplan.

Mocht er een situatie ontstaan die binnen school als complex wordt ervaren, kan er hulp ingeroepen worden van externen.

De Eshoek heeft een leerlingenraad bestaande uit leerlingen uit de groepen 5 t/m 8. Zij vertegenwoordigen de mening van de leerlingen op onze school, geven advies, houden zich bezig met de sfeer op school en de kwaliteit van het onderwijs.

Alle teamleden hebben de cursus Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling gevolgd en hebben de aangeboden herhalingslessen dit jaar gevolgd. Het stappenplan bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling is bij iedereen bekend.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering
2. Rapport agressie en geweld, ongewenste seksuele intimidatie en discriminatie.
3. Meldcode Kindermishandeling
4. Bedrijfshulpverlening (BHV)
5. Veiligheidsbeleid PrimAH

6. Risico en Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)
7. Richtlijn Veiligheid
8. Protocol Medische handelingen
9. Richtlijn Kleurcodes

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Schoolreglement
3. Richtlijn Groepssamenstelling
4. Richtlijn Omgang en gebruik media
5. Richtlijn Goed Gedaan
6. Richtlijn Switch en Time Out
7. Richtlijn Sociogram
8. Pestprotocol
9. Viseon (LOVS)
10. Actief Burgerschap en Sociale Integratie
11. Stappenplan meldcode Kindermishandeling
12. Richtlijn Kindermishandeling
13. Ontruimingsplan
14. Pleinplan

6. ONDERWIJSRESULTATEN

6.1. OR1

Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die tenminste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Basiskwaliteit

De cognitieve eindresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. Dit betekent dat de eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde voldoen aan de gestelde norm.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- De verwachtingen over de eindresultaten die leerlingen kunnen bereiken gebaseerd op de kenmerken van de leerlingenpopulatie.
- Bereikte leergroei van leerlingen.
- Te bereiken doelen op andere ontwikkelingsgebieden dan taal en rekenen.

Toelichting wettelijke eisen

De wet geeft aan dat scholen voldoende leerresultaten behoren te behalen (art. 10a WPO). Er is sprake van voldoende leerresultaten wanneer de resultaten op of boven de normering liggen (die is afgestemd op de samenstelling van de leerlingenpopulatie van scholen) zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten PO.

In ontwikkeling PLAN en DO

1. Planb² op stichtingsniveau blijven monitoren en ontwikkelen, zodat het programma optimaal gebruikt wordt.
2. Voortgang en monitoren van het Actieteam WWW.VOS.

Zelfreflectie CHECK en ACT

De Eshoek gebruikt de onderwijsresultaten (Cito-eind en de tussenresultaten) om te onderzoeken wat er beter kan of moet. De leerresultaten maken ook duidelijk of eerder genomen maatregelen effect hebben (reflecteren of het goed is gegaan).

Voor het basisonderwijs gelden nu de referentieniveaus 1F, 2F en 1S. Een meer opbrengstgerichte manier van werken, die een bijdrage levert aan het verbeteren van de taal- en rekenprestaties. Daarom zijn referentieniveaus voor taal en rekenen ingevoerd. De referentieniveaus beschrijven wat een leerling op een bepaald moment in zijn schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moet beheersen. Hierdoor kunnen scholen individuele prestaties van leerlingen in kaart brengen. Doordat het niveau van de leerling in elke fase van de opleiding gevolgd wordt, bevorderen de referentieniveaus bovendien een soepelere aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs en verder.

Er is een actieteam WWW.VOS (Wat Weten We Van Onze School) actief geweest in De Eshoek, die antwoord geeft op de vraag: 'Over welke kenmerken van de leerlingenpopulatie hebben we het eigenlijk?'. Van welke kenmerken kun je de onderwijsbehoefte afleiden? Op dit moment gebruiken we verschillende informatiebronnen:

1. Het schoolgewicht van het CBS.
2. Kenmerken die (kunnen) leiden tot extra zorg (ABS systeem).
3. Opleidingsniveau van de ouders.
4. Leerlingendoorstroom (kleuterverlengers, springers, zittenblijvers), tussentijdse in- en uitstroom.
5. Doorstroom naar voortgezet onderwijs.

Om de relatie te leggen tussen de kenmerken en de onderwijsbehoeften van de leerlingen, kun je in het algemeen (gemiddeld) ervan uitgaan dat een leerkracht die een groep heeft met een relatief hoog gewicht meer aandacht zal moeten besteden aan taalontwikkeling en wiskundige oriëntatie. En: als een leraar een groep heeft met veel leerlingen met socialemotionele problemen, dan zal hij/zij haar lesgeven en haar aanbod daarop moeten afstemmen.

Daarnaast beschikt De Eshoek over een werkgroep, bestaande uit directie, IB'er en twee speciaal-geschoolde groepsleerkrachten die de Cito resultaten analyseert en de betekenis achter de letters en getallen probeert te achterhalen of te verduidelijken.

Met en in ons administratieprogramma Planb² brengen we schoolbeleid, doelen, kindkenmerken en data op een overzichtelijke manier samen op drie niveaus: school, groep en leerling. Met Planb² moet het eenvoudiger worden zicht te houden op de groep en op onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen. Daarmee bedoelen we dat we de leerlingen cyclisch volgen in hun ontwikkeling.

Om bij te houden of de ontwikkeling van de leerlingen in overeenstemming is met de kerndoelen, leerlijnen en tussendoelen gebruikt De Eshoek verschillende methoden om het leerniveau van leerlingen te meten. Om de groei van leerlingen goed te kunnen volgen, gebruiken we het leerlingvolgsysteem, waarin uitslagen van toetsen worden bijgehouden.

Daarnaast geeft De Eshoek cijfers voor de prestaties (rapport), maar door het gebruik van Planb² en de wens ouders te willen informeren of hun kind de leerdoelen behaalt, twijfelt het team steeds meer over de waarde van het huidige rapport. Er is een actieteam die onderzoekt of in relatie tot ons administratieprogramma Planb² de verschillende niveaus en aanpakken, in een rapport kunnen worden omschreven.

Ambities

Vervaardigen nieuw rapport (zie ambities Toetsing en Afsluiting/Hoofdstuk 3.6).

Bewijslast PrimAH

1. Notitie Eindtoets
2. Notitie Werkwijze Zorg
3. Richtlijn Schrijfwijzer Planb²

Bewijslast School specifiek

1. LOVS
2. Cito-Eindtoets
3. Trendanalyseverslagen
4. Richtlijn Groepssamenstellingsplan
5. a. Richtlijn Leerling populatie
b. Overzicht Opleiding ouders en ABS Leerlingen
c. Criteria ABS leerlingen
6. Planb²
7. Inspectieverslag 2019-02-07
8. Rapportage Leerlingendoorstroom, tussentijdse in- en uitstroom 2018-2019
9. Rapportage Doorstroom naar Voortgezet Onderwijs

6.2. OR2

Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Basiskwaliteit

Geen wettelijke eisen.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- De doelen die de school wil bereiken ten aanzien van sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen
- Het bereiken van de gestelde doelen

In ontwikkeling PLAN en DO

Het team heeft geen speciale ontwikkelpunten. Als zich een aanbod voordoet, nemen we dat altijd in overweging.

Zelfreflectie CHECK en ACT

Cultuureducatie is een heel breed begrip, waarbij we het respectvol omgaan met maatschappelijke zaken als basis hanteren. Cultuureducatie is een middel om dit te leren. Cultuureducatie is kennismaking, beleving en confrontatie. We gaan uit van een cultuureducatief programma waarin onze leerlingen kunstuitingen, cultureel erfgoed en de omgeving leren kennen, ervaren en beleven in een zinvolle en betekenisvolle context. We vullen cultuureducatie, Actief Burgerschap en Sociale Integratie en cultureel erfgoed in vanuit thematisch werken; thema's in de klas of schoolbrede thema's en zoeken aansluiting bij de kerndoelen 'kunstzinnige oriëntatie' en 'oriëntatie op jezelf en de wereld'. Cultuureducatie is een mix van activiteiten rondom kunst, cultuur en erfgoed. Daarom staan deze functies in ons onderwijs ook centraal.

De Eshoek is een podiumschool. De kinderen leren toneelspelen en een voorstelling maken.

De Eshoek heeft twee opgeleide cultuurcoördinatoren (ICC-er). Zij zijn de spil voor goed cultuuronderwijs voor ieder kind op school. De cultuurcoördinator maakt en houdt iedereen enthousiast voor cultuur en creativiteit in de klas en is de verbindende schakel tussen school en culturele omgeving.

In het cultuurplan staat de visie van de school op cultuuronderwijs voorzien van een plan van aanpak en een meerjarenplan. Een doordachte visie en goed beleid op cultuuronderwijs helpen om de kwaliteit en continuïteit ervan te waarborgen. Cultuuronderwijs wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

Jaarlijks wordt het digitale dossier Evi ingevuld (aangevraagd) en geëvalueerd. In het kort wordt beschreven waar het extra budget het afgelopen jaar voor is ingezet en wat daarmee bereikt is. De Eshoek zet in op het verhogen van de kwaliteit van de maandsluitingen door de inzet van vakdocenten vanuit het ICO. Daarnaast verzorgt het ICO teamtrainingen op het gebied van dans, theater of muziek. Hierin krijgen leerkrachten ideeën en werkvormen aangereikt waarmee ze invulling kunnen geven aan de maandsluiting en de lessen in de klas. Vanwege het Corona-tijdperk kunnen ouders/verzorgers de optredens helaas niet bezoeken.

De monitoring en evaluatie van de Evi vragenlijst is gebaseerd op vier piramides. De school geeft in de monitoring zelf aan wat zij wil bereiken op het gebied van deskundigheid, visie en beleid, doorgaande leerlijnen en de relatie met de culturele omgeving. De piramides van deze onderdelen laten de groei zien die De Eshoek kan doormaken op het gebied van cultuuronderwijs.

De Eshoek neemt deel aan het project Méér Muziek in de Klas, met als doel structureel muziekonderwijs in het lesaanbod. Samen met partners, ambassadeurs en sponsors wordt er landelijk gewerkt aan het behalen van deze ambitie. Het team van De Eshoek heeft op 28 oktober 2020 het online programma van Het Swingende Kinderbrein gevolgd, aangevuld met workshops.

Actief Burgerschap en Sociale Integratie zijn uitgangspunten binnen ons onderwijs en worden aangeboden in vele vakken, tijdens lessen en projecten. De visie en aanpak; onze 'schoolcontext', is omschreven in het plan. Zo hebben de kinderen van groep 7 het tiende Drents aardkundig monument bij Annen in oktober 2019 onthuld. De 'uitblazingskom Duunsche Landen' in het Hunzedal bij Annen is het tiende aardkundig monument in Drenthe. De leerlingen deden proefjes, kregen les van Waterleidingmaatschappij Drenthe over grondwater in het waterwingebied en spotten in het veld de verblijfsplaatsen van de das en de bever. De richtlijn 'Actief Burgerschap en Sociale Integratie' is opnieuw onder de aandacht gebracht. Het plan moet nog herschreven/bijgesteld worden.

Veel aandacht is er jaarlijks voor de Kinderboekenweek die in 2020 als thema: En toen? had. Kleuters hadden een heus archeologisch museum in de klas en de leerlingen van de groepen 8 maakten een wandeling door Annen, met een historisch tintje.

De Eshoek heeft een leerlingenraad bestaande uit leerlingen uit de groepen 5 t/m 8. Zij vertegenwoordigen de mening van de leerlingen op onze school, geven advies, houden zich bezig met de sfeer op school en de kwaliteit van het onderwijs. De leerlingenraad voert jaarlijks de Jantje Beton actie uit. Met het budget realiseert de raad nieuwe activiteiten of middelen, zoals spelmateriaal voor op het plein en voor binnen, maar denkt ook aan goede doelen.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Kerndoelen
2. Memo Cultuureducatie

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Richtlijn Kerndoelen
3. Richtlijn Goed Gedaan
4. Actief Burgerschap en Sociale Integratie
5. Cultuurplan
6. Digitale evaluatie cultuur (Evi)

6.3. OR3

Vervolgsucces

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

Basiskwaliteit

Geen wettelijke eisen.

Eigen aspecten van kwaliteit

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en (hoe) realiseert de school deze? Te denken valt aan:

- Vervolgsucces van leerlingen na het verlaten van de school
- Conclusies over de mate waarin het vervolgsucces aansluit bij de gegeven adviezen

In ontwikkeling PLAN en DO

Geen

Zelfreflectie CHECK en ACT

De Eshoek gebruikt vanaf groep 6 de Plaatsingswijzer, een instrument dat als hulpmiddel wordt gebruikt om tot een goed doordacht en goed onderbouwd advies te komen op basis van de gegevens uit de leerlingvolgsystemen van Cito. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan een belangrijk thema binnen Passend onderwijs, namelijk de doorgaande onderwijs- en zorglijnen PO-VO.

In oktober organiseren we een informatieavond (markt/workshops) Voortgezet Onderwijs voor ouders en leerlingen groep 8. Ook ouders en kinderen van onze buurscholen ontvangen van ons deze uitnodiging. Tijdens deze avond worden diverse scholen voor Voortgezet Onderwijs uit onze omgeving uitgenodigd zich te presenteren.

In oktober krijgen alle leerlingen groep 8 met hun ouders een VO-advies (verwachte uitstroom). Dit advies beschrijft op welk onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs het kind kan aansluiten. Om tot een goed advies te komen wordt gekeken hoe het kind zich de afgelopen jaren op de school heeft ontwikkeld. De uitkomsten van zowel methodegebonden als niet-methodegebonden toetsen (de plaatsingswijzer) worden meegenomen in een oordeel over de wijze waarop het kind zich cognitief heeft ontwikkeld. Daarnaast spelen factoren als werkhouding, motivatie, doorzettingsvermogen en het welbevinden van het kind een belangrijke rol. Het definitieve advies wordt in februari geformuleerd.

Eind groep 8 wordt bij alle leerlingen van groep 8 een eindtoets afgenomen. De eindtoets geeft een indicatie van het onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs waarop het kind het best kan uitstromen. Ondanks het feit dat het basisschooladvies al is gegeven, blijft deze toets een belangrijk meetmoment: de toets levert immers objectieve informatie over of het kind inderdaad presteert op het door de school ingeschatte onderwijsniveau. In de meeste situaties komen de resultaten van de eindtoets en het uitgebrachte schooladvies overeen. Als de resultaten op de eindtoets lager uitvallen dan het basisschooladvies dan blijft het bindend schooladvies staan. Als het kind echter op de eindtoets op een hoger onderwijsniveau uitkomt dan bij het basisschooladvies dan gaan we het advies heroverwegen. Wij gaan dan met ouders en leerling in gesprek en brengen dan samen in kaart of er, naast het hogere resultaat op de eindtoets, meer indicatoren zijn die een bijstelling van het advies kunnen verantwoorden. Vervolgens besluit de directeur van de school of bijstelling plaatsvindt. Bij een herziend advies nemen wij contact op met de school voor voortgezet onderwijs.

De basisschool heeft een informatieplicht aan het voortgezet onderwijs. Uitwisseling van informatie tussen de basisschool en het voortgezet onderwijs gaat middels een onderwijskundig rapport (OKR). In dit OKR staat het basisschooladvies met een onderbouwing. Ouders hebben inzage in het OKR en kunnen gebruik maken van het recht om informatie aan het OKR toe te voegen.

Daarnaast vindt een zogenaamde 'warme overdracht' plaats: groepsleerkracht en mentor en/of docent voortgezet onderwijs hebben dan persoonlijk contact over het kind om nader af stemmen op welke wijze het kind het best begeleid kan worden in het voortgezet onderwijs.

De VO-scholen informeren De Eshoek gedurende meerdere jaren (meestal 3 jaren) over de vorderingen van onze oud-leerlingen. Daarmee worden we in staat gesteld ons adviseringsbeleid te toetsen.

Binnen ons samenwerkingsverband gebruikt De Eshoek de Integrale notitie PO/VO, waarin het gezamenlijk beleid voor de overgang en procedures van PO naar VO staan omschreven.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Integrale notitie PO/VO

Bewijslast School specifiek

1. Protocol Overstap Voortgezet Onderwijs

7. KWALITEITZORG EN AMBITIE

7.1. KA1

Kwaliteitszorg

Het bestuur en de school hebben een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.

Basiskwaliteit

Het bestuur zorgt voor een stelsel van kwaliteitszorg op de scholen. Dit stelsel staat uitgewerkt in het schoolplan van de school. Vanuit dit stelsel bewaakt en bevordert het bestuur de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerresultaten. Het bestuur en de scholen hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs. Er zijn toetsbare doelen geformuleerd en er wordt regelmatig geëvalueerd of deze doelen gehaald worden. De oorzaken van eventueel tekortschietende onderwijskwaliteit zijn geanalyseerd en waar nodig worden verbeteringen doelgericht doorgevoerd. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en scholen maakt een functionerend stelsel van kwaliteitszorg mogelijk.

Eigen aspecten van kwaliteit

Is er aanvullend beleid over de wijze waarop de kwaliteit wordt bewaakt en bevorderd en (hoe) wordt dit gerealiseerd? Te denken valt aan:

- Ambitieuze doelen die passen bij de maatschappelijke opdracht
- Betrokkenheid van stakeholders en onafhankelijke deskundigen bij evaluaties
- Strategisch financiële planning

Toelichting wettelijke eisen

Het schoolplan en de zorgplicht voor de kwaliteit van het onderwijs staan centraal om het verbeteren van en het verantwoorden over de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen. Het bevoegd gezag dient zorg te dragen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wettelijke bepalingen en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg (art. 10 WPO). De wet vraagt dat de school door haar stelsel van kwaliteitszorg zorgdraagt voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen (art. 12, lid 4, en art. 10, WPO). Ook moet zij vaststellen waar maatregelen ter verbetering nodig zijn. De uitwerking van deze deugdelijkheidseisen dient het bevoegd gezag te beschrijven in het schoolplan. Het functioneren van de kwaliteitscyclus staat centraal. Met de wettelijke opdracht wordt bedoeld: de wettelijke voorschriften inzake de inhoud, de uitgangspunten en de doelstellingen van het onderwijs. Dit betreft het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de wijze van toetsen. De eisen veronderstellen dat de zorg voor kwaliteit cyclisch, systematisch en planmatig is en ook gericht is op het vasthouden van gerealiseerde kwaliteit. Uit de deugdelijkheidseisen vloeit voort dat het bevoegd gezag/de school de zorg voor kwaliteit vormgeeft op een wijze waarvan aangenomen mag worden dat het daadwerkelijk leidt tot zicht op de eigen kwaliteit en op relevante verbetermaatregelen.

In ontwikkeling PLAN en DO

De interne kwaliteitsmeting (Kwaliteitsmonitor) wordt 2x per schooljaar ingevuld door directie, IB en teamleden. Iedereen wordt bevraagd op de onderdelen van het nieuwe waarderingskader van de onderwijsinspectie (gelijk aan dit plan). De monitor maakt een verbeterpotentieel zichtbaar. De directeur-bestuurder en schooldirecteuren hebben zicht op de resultaten van alle PrimAH-scholen.

Zelfreflectie CHECK en ACT

De Eshoek investeert in vakmanschap en zorgt ervoor dat het personeel toegerust is voor de taak. Wij zorgen ervoor dat we onze doelen bereiken en we checken regelmatig of we op koers liggen. Dit doen we door middel van de PDCA (Plan-Do-Check-Act) cyclus. We stellen jaarlijks een plan op om (tussen) doelen te bereiken, afgeleid uit het gemaakte schoolplan. Het schoolplan beschrijft de kwaliteit van ons onderwijs en bevat het onderwijskundig beleid van de school, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de

kwaliteit van ons onderwijs gedurende vier schooljaren. Het jaarplan (schoolverbeterplan) is een weergave van de acties die we daadwerkelijk gedurende een schooljaar uitvoeren.

Het stafbureau ontvangt de kwaliteitsdocumenten, om daarmee zicht te houden op de ontwikkeling van ons onderwijs. Het stafbureau volgt onze school ook middels kwaliteitsgesprekken en bezoeken aan de school. De kwaliteitsgesprekken vinden plaats met de beleidsmedewerker financiën, over de financiële ontwikkeling, met de beleidsmedewerker P&O over de personele inzet en personele ontwikkeling, met de onderwijskundig beleidsmedewerker over de zorg- en onderwijsinhoudelijke ontwikkeling en een gesprek met de directeur-bestuurder. St. PrimAH heeft een strategisch beleidsplan gepresenteerd die ook voor De Eshoek een basis vormt voor onze toekomstige ontwikkelingen en activiteiten.

Stichting PrimAH en ook de afzonderlijke scholen willen graag nog meer inzicht en overzicht hebben over de verschillende kwaliteitsindicatoren. Vanaf 2020 bezoeken daarom de directeur-bestuurder en daarnaast de beleidsmedewerker O&K (Onderwijs en Kwaliteit) drie keer per schooljaar De Eshoek. Ook de beleidsmedewerker P&O (Personeel en Organisatie) en Beleidsmedewerker Financiën komen regelmatig in de school om elkaar te informeren over speerpunten, ontwikkelingen en opbrengsten. Gezamenlijk wordt uitgegaan van eigenaarschap waar het hoort. De schooldirecteur als integraal verantwoordelijke voor zijn school en stafmedewerkers ondersteunen en adviseren-

De Eshoek werkt volgens de kwaliteitscirkel van Deming; Plan-Do-Check-Act

PLAN We plannen onze acties aan de hand van een aantal instrumenten. We doen dit in samenwerking en na overleg met het team, MR en waar nodig andere betrokkenen.

DO We werken naar onze doelen toe aan de hand van een actieplan waarin onze concrete acties staan.

CHECK We gebruiken verschillende instrumenten om te toetsen of we onze doelen bereikt hebben en wat de huidige stand van zaken is. We gebruiken instrumenten om de resultaten te monitoren (methodetoetsen, CITO toetsen, enquêtes, observatie-instrumenten) en we meten de tevredenheid over de school (oudertevredenheidspeiling, leerling tevredenheidspeiling, leerkrachtttevredenheidspeiling). We reflecteren in teamverband of we de voorgenomen doelen bereikt hebben.

ACT De actieplannen zijn de leidraad van ons handelen. In onze school gebruiken wij alle informatie die wij van anderen ontvangen, bijvoorbeeld vanuit een inspectiebezoek, een externe beoordeling, MR of vanuit kwaliteitsgesprekken met directeur-bestuurder om ons handelen bij te stellen.

Tijdens de margedag in juni 2020 heeft met een pitch de evaluatie van de actieplannen plaats gevonden. In die minuut is de status van het actieplan: een terugblik (wat is er al gedaan, afgewerkt, bereikt) en een vooruitblik (wat moet er nog gedaan worden, wat nog onderzoeken, wat nog bepalen, wat nog adviseren) of wat nog niet lukt, stagneert en waarom, gepresenteerd. De actieplannen voor 2020-2021 zijn daarna herschreven of bijgesteld.

De her- en bijscholing van leerkrachten wordt afgestemd op de kwaliteitsontwikkeling. In het schooljaar 2019-2020 is gevolgd met het schoolteam: Cursus communicatie, Mindmappen en werken met een handelingsplan, SMART geformuleerd. Leerkrachten hebben individueel of in deelteam de volgende trainingen en/of workshops gevolgd: conferentie Syndroom van Down, studiedag RT, Informatiemarkt Intern begeleiders, Workshops IB, kennismaking IKC, Gymopleiding, Klassewerk, EHBO, Puberbrein, Kleuterjongens, Introductie filosoferen met kinderen, Schrijfonderwijs groep 1-4 en BHV-herhalingslessen. Een leerkracht volgt de studie specialist Taal-Leesonderwijs, een leerkracht volgt de cursus specialist Rekenonderwijs en een leerkracht volgt de studie Celt-P (Certificatie in English Language Teaching – Primary).

In het schooljaar 2020-2021 had het team het plan om gezamenlijk de teamtraining Eigenaarschap te volgen. Vanwege het corona-tijdperk en vervolgens de schoolsluiting, waardoor fysiek contact niet mogelijk was, is de training verplaatst naar het schooljaar 2021-2022. Met regelmaat is er door collega's tijdens het corona tijdperk gebruik gemaakt van het volgen van verschillende boeiende Webinars, zoals de belangrijkste onderdelen van motivatie 'Self-efficacy', fases van de 'Leerkuil' en het effectief inzetten van de Leerkuil, 'Groeitaal' om woordkeuze te verbeteren en feedback (en complimenten) meer groeigericht te maken, 'Ik wil spelen' waarin een visie op spelend leren toegelicht werd, bijeenkomsten om online onderwijs te versterken zoals werken met de Google-agenda, online praktijkvoorbeelden delen met andere PrimAH-scholen en ouderbetrokkenheid.

Met de vaardigheden die we hebben opgedaan tijdens Mindmappen, gaan we de essentie van de verschillende hoofdstukken van dit waarderingskader beeldend ordenen.

Aanpak, proces en praktische uitvoering, van veranderingen of nieuw beleid worden gecommuniceerd met ouders, na goedkeuring team en MR. Deze communicatie vindt op verschillende manieren plaats; informatie in de nieuwsbrief, plaatsing richtlijn-protocol-notitie op de website of organiseren van een informatieavond.

Daarnaast stelt De Eshoek jaarlijks een schoolgids op. Deze gids bevat informatie over de werkwijze van de school voor ouders en leerlingen.

Ambities

Ouders en leerlingen in groep 8 vragen schriftelijk verslag te doen wat De Eshoek het kind in 8 schooljaren heeft gebracht; welke ervaringen, welke tips.

Bewijslast PrimAH

1. Memo Kwaliteitsmonitor
2. Functieboek en Functiebouwwerk
3. Richtlijn VHM
4. Richtlijn Bekwaamheidsdossier
5. Strategisch beleidsplan

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Schematische samenvatting doelen 2019-2023
3. Schooljaarplan
4. Richtlijn Kwaliteitscyclus
5. Richtlijn Start van de lessen
6. Richtlijn Organisatiestructuur
7. Jaarrooster teamvergaderingen
8. Praktische handvatten VHM
9. a. Richtlijn Bekwaamheidsdossier
b. Bekwaamheidsdossier medewerkers
10. a. Richtlijn actieplannen
b. Overzicht Actieplannen schooljaar 2019-2020
c. De Actieplannen
11. Inspectieverslag 2019-02-07
12. Verantwoording van de basiskwaliteit en ambitiecultuur (dit document)

7.2. KA2

Kwaliteitscultuur

Het bestuur en zijn scholen kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.

Basiskwaliteit

Het bestuur handelt volgens de code van goed bestuur en legt uit wanneer zij daarvan afwijkt. Deze handelwijze leidt tot een integere en transparante organisatiecultuur. Ieder werkt vanuit zijn eigen rol aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Het bestuur zorgt voor bekwaam en bevoegd personeel op alle scholen en maakt mogelijk dat het personeel haar bekwaamheid onderhoudt. De schoolleiding en het team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren houden daarbij rekening met de gestelde bekwaamheidseisen en beroepsprofielen en behaalde resultaten bij leerlingen. Zij krijgen daartoe voldoende gelegenheid. De wijze waarop ze dit doen, staat helder beschreven in het schoolplan.

Eigen aspecten van kwaliteit

Is er aanvullend beleid over de professionalisering en de kwaliteitscultuur en (hoe) wordt dit beleid gerealiseerd? Te denken valt aan:

- Onderwijskundig leiderschap
- Draagvlak voor visie en ambities
- Eigenaarschap van leraren bij pedagogisch en didactisch concept

Toelichting wettelijke eisen

De uitvoering van de wettelijke eisen rondom kwaliteitszorg vraagt van de school een gezamenlijke inspanning vanuit een verbetercultuur en professionaliteit. Dit veronderstelt onderwijskundig leiderschap, effectieve taakverdeling, resultaatgerichtheid en aanspreekbaarheid van het personeel van de school. Integriteit, zorgvuldigheid en bewustzijn van effecten van het handelen zijn algemeen aanvaarde kwaliteitsbeginselen die behoren bij het professioneel handelen in het onderwijs. Deze komen dan ook terug in de code goed bestuur die het bevoegd gezag dient te hanteren, en waarvan eventuele afwijkingen dienen te worden verantwoord in het jaarverslag (art. 171, eerste lid, WPO). Het vaststellen van een managementstatuut waaruit de verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing van de school blijkt, is verplicht volgens artikel 31 WPO.

Het zodanig inrichten van het onderwijs dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen, het afstemmen van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (art. 8, eerste lid, WPO) en het uitvoeren van de verbetermaatregelen op basis van het kwaliteitszorgsysteem (art. 10 en 12, vierde lid, WPO) kunnen alleen gerealiseerd worden door personeel dat professioneel is en blijft. In het schoolplan moet een beschrijving van het personeelsbeleid worden opgenomen (art. 12, derde lid, WPO). Daarmee wordt uitdrukking gegeven aan het feit dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt en uitbreidt, maar ook aan het feit dat het daarbij gaat om een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de schoolleiding en het team, passend in het beleid van de school. Het bevoegd gezag moet zijn personeel ook daadwerkelijk in staat stellen tot dat onderhoud. Dat volgt ook uit de verplichting om bekwaamheidsdossiers bij te houden (art. 32b, WPO): als de bekwaamheid niet wordt bijgehouden is dat immers ook niet mogelijk.

In ontwikkeling PLAN en DO

Op bovenscholniveau wordt de gesprekscyclus aangepast. We willen anders in gesprek met medewerkers. Het uitgangspunt van een gesprekkencyclus, is een cyclus die is gericht op eigenaarschap, motivatie en ontwikkeling van de leerkracht (waarderend onderzoek). Waar traditionele functionerings- en beoordelingsgesprekken vaak gericht zijn op terugkijken: "je hebt het geweldig gedaan afgelopen jaar" of "het combineren van groep 3 en 4 blijft lastig voor je", kijk je met een gesprekkencyclus volgens waarderend onderzoek juist vooruit. De gesprekkencyclus gaat niet uit van het oordeel van de leidinggevende, maar van de motivatie van de leerkracht: wat heb je gedaan, waarom gaat dat goed en hoe kun je dat uitbouwen?

Zelfreflectie CHECK en ACT

Bovenschools wordt op basis van de CAO PO verdere invulling aan het personeelsbeleid gegeven door het opzetten en uitvoeren van een gesprekscyclus. In een verzameling van drie gesprekken tussen medewerker en leidinggevende worden doelstellingen, voortgang en een beoordeling van deze punten, genomen over een bepaalde periode, vastgelegd. De uitwerking van de begrippen basisbekwaam en vakbekwaam worden hierbij

betrokken. Een startende leraar wordt door de schoolleider en het schoolbestuur gestimuleerd en gefaciliteerd om zich te ontwikkelen tot een basisbekwame leraar. Een leraar die basisbekwaam is, ontwikkelt zich verder tot vakbekwaam. De implementatie vindt plaats in 2020-2021.

Met het bekwaamheidsdossier toont de leerkracht bekwaam te zijn en dat ze de mogelijkheid krijgen om hun bekwaamheid te onderhouden. Daarom is er van elke leerkracht een bekwaamheidsdossier aanwezig. In een bekwaamheidsdossier staan de afspraken die de directeur en de leerkracht hebben gemaakt over de persoonlijke ontwikkeling van de leerkracht. Hierbij worden de bekwaamheidseisen als leidraad gebruikt. Nog niet elke medewerker houdt het bekwaamheidsdossier up to date.

Het zorgpunt is of er wel voldoende en goede nieuwe leraren zijn voor het basisonderwijs. Daarnaast is de pool van invallers zorgwekkend. In het schooljaar 2019-2020 heeft De Eshoek de volgende calamiteiten geregistreerd:

- Overzicht van de website lerarentekortisnu.nl hier toevoegen einde schooljaar

De schoolleider heeft veel invloed op de kwaliteitsontwikkeling in het onderwijs. Door te blijven professionaliseren kan de directeur de uitdagingen van het beroep het hoofd bieden. Niet alleen nu, ook in de toekomst. De Eshoek beschikt over een Registerdirecteur onderwijs (RDO), waarmee is aangetoond dat de leidinggevende beschikt over de basiskwalificaties uit de beroepsstandaard voor schoolleiders in het primair onderwijs. De directeur blijft werken aan de professionele ontwikkeling. Zo heeft zij in het schooljaar 2017-2018 aan de leergang kennis en kwaliteitsontwikkeling én aan de leergang leidinggeven aan verandering gewerkt. In 2019 is de leergang regie en strategie afgerond. Hiermee is de herregistratie gerealiseerd t/m 2023.

Vanuit de overheid wordt het lerarenregister gestimuleerd. Echter, wet en regelgeving hieromtrent is onduidelijk en ligt op dit moment in de ijskast.

Jaarlijks wordt, door creatief om te gaan met tijd en uren, collegiale consultatie mogelijk gemaakt. Dit schooljaar gaan leerkrachten bij elkaar op bezoek, met een duidelijke individuele hulpvraag. Het is nog wennen voor leerkrachten om feedback te ontvangen en feedforward te geven. Het belangrijkste doel is echter leren door van elkaar dingen te zien en samen in gesprek te gaan. Directie is ervan overtuigd dat collegiale consultatie een superkrachtig middel is voor professionele ontwikkeling.

De directie gaat uit van onderwijskundig leiderschap, een belangrijke succesfactor bij het goed functioneren van de school. We putten daarbij uit de kennis van toonaangevende onderwijswetenschappers uit de hele wereld, zoals Robert Marzano, Michael Fullan, John Hattie en Spencer Kagan. Hun inzichten zijn zichtbaar in de school, zoals: coöperatief leren, de verschillende factoren die van invloed zijn op prestaties, het sturen op verbetering in het onderwijsleerproces en de opbrengsten, veranderen met resultaat, flietsbezoeken, klassenbezoeken, draagvlak in het team en kijken naar leren door de ogen van de leerling.

Ons motto is: "De Eshoek maken we met elkaar". Het bevorderen van professionele ontwikkeling is naast individuen, daarom ook vooral gericht op het gehele team. Door samen te leren kunnen mensen zichzelf en hun context/omgeving veranderen en verbeteren. De Eshoek maakt daarom tijdens teambijeenkomsten gebruik van professionele leergemeenschappen, gericht op het collectief leren over de eigen onderwijspraktijk met de uitdrukkelijke bedoeling die te verbeteren of verder te ontwikkelen.

In juni 2019 hebben we een ouderpanel samengesteld bestaande uit klassenouders en een gastouder per groep. Tijdens een gezamenlijke avond (MT, Directie, MR en ouders) hebben we verkend waar De Eshoek succesvol is en waar dat nog beter kan. Tijdens de avond zijn de visie stellende uitspraken in tafelgroepjes verkend en beoordeeld. Vragen die centraal stonden waren: Wat ervaar je op De Eshoek? Wat voel je ervan? Is het zichtbaar? Wat mis je op De Eshoek? Wat adviseer je De Eshoek? Uit deze actieve werkvorm zijn mooie resultaten gekomen die we gebruiken voor de nieuwe schoolplanperiode 2019-2023.

Interne communicatie is geen tijdelijk iets, maar vinden wij voortdurend van belang. Informeren, enthousiasmeren en aansturen. En niet alleen als eenrichtingsverkeer, maar ook als wisselwerking. Leerkrachten zijn daarom veel in gesprek met de ouder en de leerling. Leerkrachten zijn volop in gesprek met elkaar tijdens verschillende teambijeenkomsten. We horen graag de reacties van elkaar (van de ouder, de leerling en de collega), maken afspraken met elkaar en spreken elkaar aan op het opvolgen van de actie of afspraak. Betrokkenheid... daar begint het mee. Niet (alleen) de actie of het product zelf, maar juist de mensen in de organisatie zijn de bron van succes. Een proces wat we continu gaande willen houden. Omdat communicatie lastig kan zijn hebben we dit schooljaar een teamtraining gevolgd. Tijdens de cursus 'Communiceren met ouders' is in samenwerking met een acteur de

communicatie met ouders onder de loep genomen. In deze cursus zijn de gespreksvaardigheden die gebruikt worden in de communicatie en welk effect ze hebben in de communicatie, verkend. Daarnaast is de basishouding van de leerkracht en de achterliggende normen, waarden en (voor)oordelen ook onderwerp van gesprek geweest. Er zijn gespreksvaardigheden en houdingsaspecten expliciet geoefend.

Het werkverdelingsplan, een plan op schoolniveau waarin staat welke werkzaamheden binnen de school worden uitgevoerd en wie dat doet, is met het team besproken en door de MR goedgekeurd.

Het team werkt nu met een soort van takenbord. Het is een handig hulpmiddel om de status van de taken zichtbaar te maken. Het takenbord voorziet in de taken die nog uitgevoerd moeten worden, taken waaraan op dit moment wordt gewerkt en taken die succesvol afgerond zijn. Het maken van notulen is hierbij verleden tijd.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Richtlijn Vaardigheidsmeter (VHM)
2. Richtlijn Bekwaamheidsdossier
3. Richtlijn Taakbeleid
4. Richtlijn Scholing + Jaarlijks Scholingsplan
5. Strategisch Beleidsplan
6. Kadernotitie Functiemix
7. Functieboek en Functiebouwwerk
8. Enquête Personeel/Personeelstevredenheidspijling
9. Richtlijn Flitsbezoeken
10. Richtlijn Startende leerkrachten

Bewijslast School specifiek

1. Schoolplan
2. Praktische handvatten VHM
3. a. Richtlijn Bekwaamheidsdossier
b. Bekwaamheidsdossier
4. a. Richtlijn Taakbeleid
b. Taakbeleidsplan
5. a. Richtlijn Scholing
b. Scholingsplan
6. Analyse enquête Personeel/Personeelstevredenheidspijling
7. Richtlijn Professionele Leergemeenschap
8. Richtlijn Collegiale Consultatie
9. Richtlijn Startende leerkrachten
10. Richtlijn Communicatie
11. Analyse Ouderplatform Eshoek
12. Werkverdelingsplan

7.3. KA3

Verantwoording en dialoog

Het bestuur en de school leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur en de scholen hebben tegenspraak georganiseerd. Dit gebeurt in ieder geval door het intern toezicht en de (G)MR te betrekken bij beleids- en besluitvorming. Het bestuur en de scholen brengen minimaal jaarlijks verslag uit over haar doelen en de resultaten die zij behaalt. Zij doen dit op toegankelijke wijze. Het bestuur verantwoordt zich aan de intern toezichthouder. Het bestuur en de scholen verantwoorden zich aan de overheid en belanghebbenden.

Eigen aspecten van kwaliteit

Is er aanvullend beleid over de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd en (hoe) wordt dit beleid gerealiseerd? Te denken valt aan:

- Een actieve dialoog met de omgeving over ambities en resultaten

Toelichting wettelijke eisen

De wet gaat ervan uit dat het bestuur verantwoording aflegt in het jaarverslag (onder meer ten behoeve van het interne toezicht) (art. 171, WPO). De wet gaat er ook van uit dat de school in de schoolgids duidelijk aangeeft wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt (art. 13 WPO). In de schoolgids dienen ook de gedane bevindingen te worden opgenomen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen [art. 13, eerste lid, onder I, WPO]. Daarnaast verantwoordt het bestuur aan de (G)MR de beslissingen en het beleid dat zij voorstaat (art. 8, 10 t/m 13, WMS).

In ontwikkeling PLAN en DO

1. Dit document 'Verantwoording Waarderingskader inspectie' wordt twee keer per jaar bijgesteld/herschreven.
2. Kwaliteitsmonitor (zie hoofdstuk kwaliteitszorg).

Zelfreflectie CHECK en ACT

Extern verantwoordt De Eshoek zich aan stafbureau, MR en de Inspectie van het Onderwijs met opbrengstdata dat vergelijkbaar is (Score Eindtoets), zodat er vastgesteld kan worden of de leeropbrengsten in lijn liggen met de landelijke normen.

Intern worden evaluaties uitgevoerd en geschreven bij de schooljaarplannen en actieplannen.

Twee keer per jaar wordt een trendanalyse verslag gemaakt, n.a.v. de Cito-toetsresultaten. Om de resultaten te verhogen wordt vooral gestuurd op opbrengstgericht werken. Intern sturen directie en IB op de leeropbrengsten. Gezamenlijk zijn we in ontwikkeling om leeropbrengsten inzichtelijk en gebruiksvriendelijk te maken. Als de leeropbrengsten namelijk betekenisvol zijn, komt dat het proces van opbrengstgericht werken op schoolniveau ten goede. Het didactisch vertrekpunt van elke leerkracht en van de gehele school wordt daarmee expliciet gemaakt. Daarmee wordt ook duidelijk op welke onderwijsaanpak (basis, verdiept of intensief) een interventie plaats moet vinden. Planb² kan de groepsleerkracht daarbij ondersteunen. Intern draait alles om de betekenisvolheid van data.

Om een totaalbeeld van De Eshoek te verkrijgen wordt ons document 'Verantwoording Waarderingskader inspectie' jaarlijks bijgesteld.

Ambities

Geen

Bewijslast PrimAH

1. Zicht op Onderwijskwaliteit
2. Notitie Werkwijze Zorg

3. DIBO-notulen
4. IB-netwerk
  - a. notulen
  - b. nieuwsbrief samenwerkingsverband
  - c. nieuwsbrief PET
  - d. nieuwsbrief Passend Onderwijs
  - e. Nieuwsbrief Kentalis
5. GMR
  - a. notulen
  - b. nieuwsbrief GMR
6. Websites van de PrimAH scholen
7. Memo gebruik Ouderportals
8. PrimAHnet; Nice to know
9. PrimAH weetjes

Bewijslast School specifiek

1. Schoolgids
2. Schooljaarplan
3. Schooljaarplan zorg
4. Verantwoording Waarderingskader inspectie
5. Trendanalyseverslagen
6. MR-notulen
7. Richtlijn Nieuwsbrief Eshoek
8. Richtlijn website Eshoek
9. Schriftelijke communicatie Eshoek
  - a. Nieuwsbrief
  - b. Website
  - c. Memo
  - d. Ouderportal Social Schools
10. Richtlijn Briefing Eshoek
11. Richtlijn Klassenouders

8. FINANCIËEL BEHEER

8.1. FB1

Continuïteit

Het bestuur is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

Basiskwaliteit

Voor continuïteit is het van belang dat het bestuur inzicht heeft in de financiële uitgangspositie en de ontwikkelingen in de komende drie jaar, en daar beleid op uitzet. In de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag geeft het bestuur inzicht in deze ontwikkelingen en de daaraan verbonden financiële gevolgen. Het bestuur bespreekt het voorgaande regelmatig met de interne toezichthouder en medezeggenschap, treft zo nodig corrigerende maatregelen en verantwoordt zich over het geheel in de jaarverslaggeving.

Eigen aspecten van kwaliteit

Is er aanvullend beleid op de continuïteit van het bestuur/de scholen en (hoe) wordt dit beleid gerealiseerd? Te denken valt aan:

- De wijze waarop het bestuur het duurzaam voortbestaan waarborgt
- De financiële positie van het bestuur waarmee het alle financiële verplichtingen op korte en langere termijn kan nakomen
- De analyse van de belangrijkste kengetallen in relatie tot de signaleringswaarden

Toelichting wettelijke eisen

De verplichting voor het bevoegd gezag om een continuïteitsparagraaf aan het jaarverslag toe te voegen vloeit voort uit artikel 4, vierde lid, van de RJO. De sectorwetgeving verplicht de interne toezichthouder het jaarverslag inclusief continuïteitsparagraaf goed te keuren. Over deze taak (het goedkeuren) moet de interne toezichthouder verantwoording afleggen in het jaarverslag (art. 17c, eerste lid, onder a en onder e, WPO). Een 'regelmatige bespreking' is een beleidsmatige invulling van de verplichting de interne toezichthouder te voorzien van taken en bevoegdheden, zodanig dat hij een deugdelijk toezicht kan uitoefenen (art. 17c, tweede lid, WPO). Op grond van artikel 8, tweede lid, onder b, van de WMS ontvangt de MR jaarlijks het jaarverslag (inclusief continuïteitsparagraaf). Over tussentijdse ontwikkelingen die de continuïteit van de school/instelling bedreigen dient de MR eveneens geïnformeerd te worden. De MR kan verder zelf initiatief nemen om met het bestuur in gesprek te gaan over ontwikkelingen die de continuïteit van de school/instelling raken.

In ontwikkeling PLAN en DO

Zicht krijgen op de financiële positie van St. PrimAH.

Zelfreflectie CHECK en ACT

Niet van toepassing (bestuursniveau).

Ambities

Op bestuursniveau moet meer zicht komen op de financiën (meerjarig en inclusief voorzieningen).
Op schoolniveau moet meer verantwoordelijkheid en invloed op de besteding van de middelen komen.

Bewijslast PrimAH

1. Begroting PrimAH
2. Meerjarenperspectief PrimAH
3. Jaarstukken PrimAH

Bewijslast School specifiek

1. Meerjarenbegroting
2. Jaarbegroting

3. Financieel jaarverslag   4. Leerlingenprognose

8.2. FB2

Doelmatigheid

Het bestuur maakt efficiënt en effectief gebruik van de onderwijsbekostiging.

Basiskwaliteit

Het bestuur (bevoegd gezag) besteedt de overheidsbekostiging zo dat deze adequaat ten goede komt aan de in het schoolplan geformuleerde ambities inzake effectief onderwijs en de ontwikkeling van alle leerlingen.

Toelichting wettelijke eisen

De minister is bevoegd de bekostiging te corrigeren in het geval hij van oordeel is dat er sprake is van een ondoelmatige besteding (art. 34a Bekostigingsbesluit WPO). Uit deze bevoegdheid vloeit de verplichting voor het bevoegd gezag voort om de bekostiging op doelmatige wijze te besteden, zowel in de zin dat onnodige uitgaven worden voorkomen als in de zin dat er niet onnodig geld wordt opgepot.

In ontwikkeling PLAN en DO

Niet van toepassing (bovenschools).

Zelfreflectie CHECK en ACT

Niet van toepassing (bovenschools).

Ambities

Veel aandacht en zorg gaat uit naar de financiële gezondheid van de stichting.

Bewijslast PrimAH

1. Bestuursrapportage (Burap)
2. Begroting Scholingsplan
3. Jaarstukken PrimAH

Bewijslast School specifiek

1. Meerjarenbegroting
2. Jaarbegroting
3. Financieel jaarverslag
4. Leerlingenprognose

8.3. FB3

Rechtmatigheid

Het bestuur verwerft en besteedt de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving.

Basiskwaliteit

Het bestuur beschikt over de vereiste deskundigheid en handelt integer en transparant. Het legt verantwoording af over de verwerving en besteding, hetgeen vooral beoordeeld wordt door een accountant die wordt aangesteld door het intern toezicht. Deze accountant opereert volgens de beroepsmaatstaven van de NBA6 en speciaal volgens het onderwijsaccountantprotocol dat door de inspectie is opgesteld.

Toelichting wettelijke eisen

In de sectorwetten zijn diverse bepalingen opgenomen waaraan het bestuur zich moet houden bij de verwerving en besteding van de bekostiging. Ingevolge artikel 17a, WPO zorgt het bestuur voor een goed bestuurde school. Dat impliceert dat het bestuur deskundig moet zijn. De minister is bevoegd een aanwijzing op te leggen indien een bestuurder zich schuldig maakt aan wanbeheer (art. 163b, WPO). De jaarverslaggeving dient transparant te zijn (moet een waarheidsgetrouw beeld geven). Titel 9 van Boek 2 BW en artikel 3, onder a, van de RJO jo. de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs alsmede het onderwijsaccountantprotocol stellen tal van regels om deze transparantie in de verantwoording te verkrijgen. Een controleverklaring is verplicht op grond van artikel 2 RJO jo. artikel 2:393 BW.

In ontwikkeling PLAN en DO

Niet van toepassing (bovenschools).

Zelfreflectie CHECK en ACT

Niet van toepassing (bovenschools).

Ambities

Niet van toepassing (bovenschools).

Bewijslast PrimAH

1. Begroting
2. Meerjarenperspectief
3. Jaarstukken
4. FOM
5. Meerjarenformatieplan
6. Strategisch beleidsplan
7. Meerjareninvesteringsplannen (ICT, leer- en hulpmiddelen, meubilair)
8. Meerjarenonderhoudsplan
9. Jaarrekeningen
10. Begroting

Bewijslast School specifiek

1. Meerjarenbegroting
2. Jaarbegroting
3. Financieel jaarverslag
4. Leerlingenprognose

9. Lijst met afkortingen

PO	Primair Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
WPO	Wet Primair Onderwijs
PN	PrimAH-net
CITO	Centraal Instituut Toets Ontwikkeling
LOVS	Leerling Onderwijs Volg Systeem.
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
Viseon	Volginstrument voor sociaal-emotionele ontwikkeling
ADIM	Actief Directe Instructie Model
VHM	Vaardigheidsmeter
Ralfi	Repeated, Assisted, Level, Feedback, Interaction, Instruction.
AVI	Analyse van individualiseringsvormen
DMT	Drie Minuten Toets
SOP	SchoolOndersteuningsProfiel
PET	PrimAH Expertise Team
PIT	PrimAH ICT Team
DIB	Directie en IB overleg
COOL	Cloudwise Online Onderwijs Platform
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
MRT	Motorische Remedial Teaching
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
HB	(Hoog)Begaafdheid
MR	Medezeggenschapsraad
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
VVE	Voor en vroegschoolse educatie
BHV	Bedrijfs hulpverlening
RI&E	Risico-inventarisatie en evaluatie

Arbowet	De Arbeidsomstandighedenwet
DLE	Didactische leeftijdsequivalent
LR	Leerrendement
ICC-er	Interne cultuurcoördinator
OKR	Onderwijskundig rapport
OSO	Overstap Service Onderwijs
P&O	Personeel en organisatie
PDCA	Plan-Do-Check-Act
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
RDO	Registerdirecteur onderwijs
NPO	Investeringsprogramma Nationaal Programma Onderwijs
WMS	Wet medezeggenschap
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
Esis	European Standardised Information Sheet
BRON	Basisregister Onderwijs
Burap	Bestuur rapportage
BW	Burgerlijk wetboek
RJO	Richtlijn jaarverslag onderwijs